

สร้างสุข

จดหมายข่าวชุมชนคนรักสุขภาพ ฉบับ

ปีที่ 17
ฉบับที่ 241
พฤษภาคม 2564

ภาคีสร้างสุข

นวัตกรรม ความสุขที่ยั่งยืน

- ๑ 20 Big Changes สร้างความเปลี่ยนแปลง
- ๒ กิจกรรมก่อสร้างสุขที่ 3 ก้าวต่อไปของ สสส.
- ๓ ส่องนวัตกรรมสู่การเป็นสังคมสุขภาวะ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๕๘๐๙ แห่งกาล ลังกา

สวัสดีครับ เพื่อนร่วมสร้างสุขทุกคน

เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 นี้

จะเป็นเดือนครบรอบ 20 ปีของ สสส.

ดร.สุปรีดา อคุลยานันท์

ในรอบปีที่ 20 นี้ มีข่าวดีจากผลพวงของต้นไม้ใหญ่ที่เติบโตมา 2 ศศวรรษหลายเรื่อง ตั้งแต่ต้นปีที่ สสส. ได้รับ “รางวัลเนลสัน แมนเดล่า ด้านการสร้างเสริมสุขภาพ” ที่คัดเลือกจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วโลก ด้วยเหตุผล ที่ว่ามีบทบาทและผลงานโดดเด่นในการขับเคลื่อนงานสร้างเสริมสุขภาพ ก้าวกระดับประเทศไทยและระดับนานาชาติ

ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สสส. ได้รับผลการประเมินคะแนน 93.68 สูงกว่าปีที่ผ่านมา จากภาพรวมขององค์กรในประเทศไทยที่ 81.25 ตอกย้ำ การดำเนินองค์กรด้วยความโปร่งใสที่เดินหน้าต่อเนื่อง

ล่าสุด สสส. ได้รับรางวัลแบรนด์สร้างสรรค์ผลงานอินฟลูเอนเซอร์ ยอดเยี่ยม สาขา Social Change Maker ในประกาศรางวัลอินฟลูเอนเซอร์ ยอดเยี่ยมแห่งปี (Thailand Influencer Awards 2021) ซึ่งเป็นรางวัล สำหรับผู้ทรงอิทธิพลทางความคิด แสดงออกถึงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์ และมีพลังในการสื่อสารที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม นอกจากนี้ สื่อชุดด��แล็ปเข้าพระราชทานของ สสส. ได้รับรางวัลรองชนะเลิศใน Shots Awards Asia-Pacific 2021 ซึ่งเป็นรางวัลจากองค์กรที่เก่าแก่มากของอังกฤษ ที่ร่วมรวมสื่อโฆษณาที่ใหญ่ที่สุดของโลก ตอกย้ำการสร้างผลงานที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับชาติและสากล

ในระหว่างสำคัญนี้ สสส. ได้จัดกิจกรรมหลายอย่าง เช่น การจัดกิจกรรมท่องแม่น้ำหารา แกรนด์ แอ็ก เข็นกรัลเวิลด์ ระหว่างวันที่ 8-10 พฤษภาคม ที่ถ่ายทอดสดออนไลน์ไปทั่วประเทศไทย การเปิดตัววารสารวิชาการสร้างเสริมสุขภาพ ที่จะออกอย่างต่อเนื่องไปทุกไตรมาส และหนังสือ “20 Big Changes การกิจ 20 ปี เปลี่ยนประเทศไทยสู่สังคมสุขภาวะ” รวบรวมเส้นทางและผลงาน การสร้างเสริมสุขภาพตลอด 20 ปีที่ผ่านมา

ขอแสดงความยินดีกับ “ผู้นำสุขภาวะ”
ผู้นำสุขภาวะ ที่ได้รับการเชิดชูเป็น模範 ให้เป็นแบบอย่างแก่คนอื่นๆ ในการดำเนินการตามที่ตั้งใจไว้

ห่วงเวลา 20 ปี หรือ 2 ศศวรรษขององค์กร นับเป็น หมุดหมายเวลาสำคัญ ที่จะใช้สำราญย้อนหลังถึงความเป็นมา เป็นไปและผลของการเดินทางจากจุดตั้งต้น เพื่อที่จะเป็นฐานในการมองต่อไปยังเส้นทางข้างหน้า

ย้อนกลับไปเมื่อ 20 ปี ที่แล้ว จุดเริ่มต้นการดำเนิน สสส. ถือเป็นก้าวสำคัญของการพัฒนาระบบสุขภาพของประเทศไทย องค์กรอย่าง สสส. ไม่ได้ถูกออกแบบให้มีลักษณะเป็นองค์กรแบบดั้งเดิมมาแต่ต้น การเป็นกองทุนที่มีที่มาของแหล่งรายได้จากอำนาจจัดเก็บภาษีเฉพาะเพิ่มจากภาษีสรรพาสามิตยาสูบและสุรา การมองการกิจของ “การสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ” ตามภารกิจรวมสมัยของสถาบัน ที่มิใช่เพียงส่วนหนึ่งของการบริการสุขภาพ ที่คุ้นเคยกัน กลไกที่ไม่ใช่ราชการในการบริหารจัดการ ตลอดจนไปถึงกำกับควบคุมและประเมินผล ได้วางหลัก ตั้งต้นให้คณะกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้บริหาร รุ่นต่อรุ่น ได้ร่วมออกแบบวางแผนทางสืบต่อเนื่องมา ให้องค์กรนี้เบกรับภารกิจใหม่ของประเทศไทย ช่วยสนับสนุนให้ “การสร้างเสริมสุขภาพ” เป็นสาธารณสุขแนวใหม่ (new public health) ลั่นนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนของสังคม มาช่วยรับโจทย์ทุกภาวะ และสุขภาวะที่ซับซ้อนของยุคสมัย ที่ลำพังบริการทางการแพทย์เดิมไม่เพียงพอจะรับมือได้

คนไทยมีสุขภาวะ อย่างยั่งยืน

สสส. มีหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีภูมิคุ้มครองสร้างเสริมสุขภาพ และ ลด เสี่ยง ภัย ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ซึ่งนำไปสู่การมีสุขภาพดี แข็งแรง สุขภาพดี คุณภาพดี ที่เป็นพื้นฐานการดำเนินชีวิต ที่สำคัญไม่ใช่แค่การรักษาพยาบาล

สร้างสุข

สารบัญ

รูปธรรมสำคัญของแนวทางใหม่ข้างต้น อาทิ บทบาทหน้าที่ “สนับสนุน” โดยการ “จุดประกาย กระตุ้น سان และเสริมพลังบุคคล ชุมชน และองค์กรทุกภาคส่วน ให้มีขีดความสามารถ พฤติกรรมและวิถีชีวิต ตลอดจน การสร้างสรรค์ระบบสังคม สิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี” โดยไม่มีอำนาจจากกฎหมายในเมือง แต่ใช้ ยุทธศาสตร์ “ไดร์พลั๊ง” ที่เชื่อมโยงความรู้ การขับเคลื่อน สังคมและนโยบาย ในการเปลี่ยนแปลงที่ต้น�始ของ สุขภาวะฯ 20 ปีที่ผ่านมา คำเหล่านี้ไม่ใช่เป็นเพียง ปรัชญา แนวคิด แนวทาง แต่ถูกนำไปใช้จริง รับ ด้วยการวางแผนยุทธศาสตร์ การเชื่อมประสานภาคี และ การลงมือปฏิบัติการและวิจัย ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นผลลัมภาร์ที่ เป็นการเปลี่ยนแปลงที่จับต้องได้ และต่อเนื่อง ลงหลักปักฐาน ยั่งยืน

ในware 20 ปี สสส. เราจึงไม่เพียงบันทึกปูม การเดินทางบนเส้นทางบุกเบิกใหม่แห่งหน้าที่ แต่ได้ถอด บทเรียนของผลการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงสำคัญ ที่ได้เกิดขึ้นแล้วในสังคมไทย เพื่อให้เป็นฐานของ การรองรับเจตยกรรมการสร้างเสริมสุขภาพใหม่ที่ท้าทายอยู่ ในอนาคตข้างหน้า ซึ่งหากได้เพ่งสังเกตบทเรียนเหล่านี้ จะเห็นได้ถึงบทบาทอันหลากหลายของผู้คน ชุมชน องค์กร ภาคส่วนที่สนใจร่วมกันสร้างทางออกใหม่ ๆ ของปัญหาในระบบสุขภาพไทยและบางเรื่องก็สัมพันธ์ กับระบบโลก โดย สสส. ในบทบาทของผู้สนับสนุนได้ เช้าร่วมมือ ตาม เชื่อม หมุน ฯลฯ อย่างเป็นพลวัตตาม บริบทในแต่ละหัวเวลา และนั่น ทำให้เราเลือกชื่อชิ้น ของวาระครอบคลุมไว้ว่า “20 ปี ภาคีสร้างสุข”

และหากย่อหน้าสุดท้ายนี้ จะเป็นพื้นที่ขอบคุณ บุคคลและองค์กรที่ร่วมกันพากสสส. มาถึงจุดที่เรายังอยู่ ณ สิ้นทศวรรษที่ 2 รายชื่อเหล่านั้นคงจะยาวเหยียด ไปอีกหลายหน้ากระดาษ แต่แก้จึงแล้ว คำขอบคุณนั้น คงไม่มีความจำเป็น ด้วยทุกท่าน ทุกองค์กรท่านนับเป็น ส่วนหนึ่งของ ความเป็น “สสส.” อยู่แล้ว ล้วนเป็น ฐานแรกของผู้ที่จะจับมือ รวมใจ ลงความคิด ลงแรง ร่วมกับแนวร่วมใหม่ ๆ ที่จะสร้างเสริมสุขภาพของ ทุกคนบนแผ่นดินไทย ในศตวรรษหน้าต่อไป

จากใจผู้จัดการ

2

สุขประจำบับ

4

สุขรอบบ้าน

บំផុតរយាង เคลីដមែនលាបជំរើអាលុបិទ
វិជ្ជមឺនកែងការកំលែងការកំណើននែនការដោយ

22

สุขໄรគុណ

24

สุขເឡິກເහົາ

25

คนดังสุขภาพดี

“រក្សាទុក្រុកដែលបានការកំលែងការកំណើននែនការដោយ”
វិបីនករកសព្វតិច មិគ ភាគនិង

26

สุขលីបសមុខ

27

ภาคสร้างสุข

ย้อนไป 20 ปี กี่แล้ว
หากบอกว่าเด็กรุ่นใหม่กว่า
สิ่งเหล่านี้เคยเป็นเรื่องปกติ
หลายคนคงแปลกใจ

- ...ไม่ว่าจะเป็น ผู้คนสูบบุหรี่ในโรงพยาบาล โรงพยาบาล ร้านอาหาร สถานที่สาธารณะ
- ...ไม่ว่าจะเป็น มาแล้วขับ ขับแล้วขัน ตัวเองบาดเจ็บคนอื่นล้มตาย
- ...ไม่ว่าจะเป็น รับประทานอาหารรสจัด ยิ่งหวาน ยิ่งคิดว่าดี
- ...ไม่ว่าจะเป็น ขับรถไม่สวมหมวกกันน็อก ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย
- ...ไม่ว่าจะเป็น สวนสาธารณะ สนามกีฬา เหงาไม่ค่อยมีใครมาออกกำลัง

สิ่งเหล่านี้ เป็นเหตุการณ์เมื่อ 20 ปีก่อน กี่เปลี่ยนไปอย่างสันเชิงแล้วในปัจจุบัน

...เราเลิกสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ มีกฎหมายห้ามในสถานที่ต่างๆ เพื่อป้องกันสิทธิของประชาชนส่วนใหญ่ และหลายคนเลิกสูบบุหรี่ เพราะสุขภาพดีตัวเองและคนรอบข้าง

...เมื่อต้องดื่ม คนส่วนใหญ่ตระหนักรู้ว่าต้องมีสำนึกรับผิดชอบต่อตนเองและเพื่อนร่วมถนน มีกฎหมายที่รุนแรงซึ่งต้องรับผิดชอบผลที่ตามมา และหลายคนหันมาเลิกดื่มอย่างจริงจัง

...เราใส่ใจเรื่องอาหารการกิน ลดอาหารหวานจัด เค็มจัด เพื่อป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ที่เกิดการพัฒนาระบบการกิน หันมาทานผักผลไม้มากขึ้น และอาหารเพื่อสุขภาพหลายเป็นที่นิยม

...อุบัติเหตุทางถนน ที่ไทยเคยติดอันดับโลกเริ่มลดลง เพราะผู้ขับขี่ปฏิบัติตามกฎจราจร คาดเข็มขัดนิรภัยจนเป็นพฤติกรรมปกติ รวมหมู่กันน็อกเมื่อขับขี่ และมีความร่วมมือด้านจราจรเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

...สนามกีฬา สวนสาธารณะ เต็มไปด้วยผู้คนที่มาทำกิจกรรม ออกกำลังกาย กิจการพิเศษต่างๆ เป็นที่นิยมของผู้คน เพราะต่างรู้ดีว่าการออกกำลังกายดีต่อสุขภาพมากแค่ไหน

พฤติกรรมที่ว่ามาเป็นเพียงบางส่วนที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในช่วง 20 ปีนี้ เป็น เพราะประชาชนต่างรับรู้ว่าปัจจัยเสี่ยงเหล่า บุหรี่ อุบัติเหตุ อาหาร ออกกำลังกาย นำไปสู่โรคภัยได้อย่างไร แหน่งอนว่า การรับรู้และตระหนักถึงการมีสุขภาวะดีไม่ได้เกิดขึ้นในวันสองวัน แต่ผ่านการทำความเข้าใจ การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์ ผ่านการทำงานของผู้คนมากมายเพื่อสร้างสุขภาวะ บันความเชื่อว่า เราทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงสุขภาวะได้

สส. หรือ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ก่อตั้งขึ้นในปี 2544 มุ่งเน้นการส่งเสริมสุขภาพของคนไทยทุกวัยตามนโยบายสุขภาพแห่งชาติ รณรงค์เพื่อสร้างเสริมสุขภาพ และลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และยาสูบ พัฒนาศักยภาพ ชุมชนและองค์กรทุกภาคส่วนในการสร้างเสริมสุขภาพ ให้เกิดการศึกษาวิจัย และพัฒนาความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพ โดยได้สนับสนุน แผนงาน โครงการส่งเสริมสุขภาพ กว่า 3,000 โครงการต่อปี ครอบคลุม ประเด็นเชิงสุขภาวะที่หลากหลาย

การทำงานเมื่อ 20 ปีที่แล้ว อยู่บนพื้นฐานแนวคิดว่า เราไม่สามารถ รอให้ประชาชนป่วยก่อนแล้วตามมาหากษาก แต่สุขภาพดีจำเป็นต้องสร้าง และกักตุนเอาไว เพื่อเป็นรากฐานในการดำเนินชีวิต เมื่อวิกฤตโควิด-19 มาถึง

ในวันนี้ ได้พิสูจน์ให้เห็นว่า การที่ประชาชนมีความเข้าใจในการสร้างสุขภาวะ แต่ดำเนินชีวิตเพื่อสร้างสุขภาวะ จะเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้ ก้าวผ่านวิกฤตทางสุขภาพครั้งใหญ่ของโลกไปได้อย่างไร

ยา โรงพยาบาล อาจจะไม่ใช่คำตอบของผู้คนในวันนี้อีกต่อไป เพราะหัวใจสำคัญ ของ สุขภาพในนิยามใหม่ อยู่ที่สังคม วิถีชีวิตผู้คน และสังคมสิ่งแวดล้อมรอบตัว การทำงานเพื่อเปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้คนในวันที่ล่วงผ่านมา ไม่ใช่เรื่องง่าย การทำงานได้อาชญา พลังจากทุกภาคส่วน ทั้ง “พลังสังคม” “พลังบัญญา” “พลังนโยบาย” ไม่ใช่แค่กำลังจากเฉพาะคนภาคสุขภาพเท่านั้น แต่ สส. ทำงานกับภาคีทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ เกิน 10 กระทรวง ภาคประชาชนสังคม ภาคท้องถิ่น ภาคเอกชน ภาควิชาการมาประสานพลังกัน เพื่อลงมือสร้าง ความเปลี่ยนแปลง สุขภาวะ ของผู้คน

กลุ่มคนเล็กๆ ที่มาร่วมตัวกันแตกแขนงงานออกไป จนกลายเป็นภาคีนับหมื่นทั่วประเทศ ทำงานบนความเชื่อเดียวกันที่ว่า เราสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตผู้คนไปสู่การมีสังคม สภาพแวดล้อม ตอบสนองการมีสุขภาวะดีได้ การเดินทางตลอด 20 ปีที่ผ่านมา มีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากmany แต่รายชายุ่ดเดินทางต่อไม่ได้ เพราะยังมีความท้าทายใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา

ก้าวต่อไป เรา秧คงเชื่อว่า ทุกคนสามารถสร้างสรรค์สังคมสุขภาวะให้กลายเป็นความจริง ความสุขของสังคมไทยคือเป้าหมาย ที่ยังไห้ และจะเกิดขึ้นจริงได้ ด้วยความร่วมมือกัน

20 Big Changes

ความเปลี่ยนแปลงสุขภาวะ

ตลอดการเดินทางเพื่อสร้างเสริมสุขภาพให้กับประเทศไทย สสส. ได้สร้างความเปลี่ยนแปลงสังคมไทยในหลากหลายมิติ หลายคนสามารถจำจาระเดินให้กันในการรณรงค์ได้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการห้ามสูบบุหรี่ในที่สาธารณะ ที่เริ่มจากวัย จ่าย ๆ “คุณมาทำร้ายฉันทำไม” เพื่อให้ผู้คนตระหนักรถึงพิษภัยของควันบุหรี่ หรือจะเป็น “วน เครียด กินเหล้า” ที่จุดประทีนให้คนหันมาสนใจการเลิกคึมที่อันตรายต่อสุขภาพ หรือโครงการอย่างงดเหล้าเข้าพรรษา ที่ค่อยๆ ลดเป็นงานบุญปลดเหล้า ประจำปีปลดเหล้า เทศกาลปลดเหล้า หรือ “แค่ขับเท่ากับออกกำลังกาย” ที่กำให้คนหันสังคมตื้นตัว

นับเป็นความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ที่ สสส. ได้จุดประกายและทำให้เกิดการต่อযอดลงมือรณรงค์สร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างจริงจัง ในโอกาสครบรอบ 20 ปี อย่างขอบอกกวนเรื่องราวค่าง ๆ ไปพร้อมกัน

● Big Changes 01

จุดเริ่มต้น สสส. เล่นบทบาทเปลี่ยนภาครัฐ สู่การสร้างเสริมสุขภาพของไทย

เมื่อ 20 ปี ที่ผ่านมา โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ถือเป็นปัญหาสุขภาพที่แข่งหน้าโรคอื่นๆ ทั้งโรคหัวใจ ความดัน หลอดเลือด เบาหวาน ล้วนมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมเสี่ยง เริ่มแรกประเทศไทยมีการทำงานที่พยายามเปลี่ยนค่านิยมเรื่องการสูบบุหรี่ ซึ่งมี ศ.เกียรติคุณ นพ.ประภิท วากท์สาธกิจ ประธานมูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ เป็นผู้อยู่เบื้องหลังการผลักดัน ความสำเร็จในจุดนั้นทำให้บุคลากรในแวดวงสุขภาพ ได้เริ่มศึกษาตัวอย่างองค์กรสุขภาพในประเทศอสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกาที่มีการจัดเก็บภาษียาสูบ หรือที่เรียกวันว่า ภาษีบาน (Sin Tax)

และใช้มาเป็นแหล่งงบประมาณนวัตกรรม (Innovative Financing) ในการสนับสนุนและควบคุมโรค จนกลายเป็นพระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ พ.ศ. 2544 ในที่สุด และเป็นจุดกำเนิด สสส. ถือเป็นการเติมช่องว่างในการจัดการกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ลดปัญหาการขาดแคลนงบประมาณด้านสร้างเสริมสุขภาพเพื่อมุ่งหน้าสู่อนาคตอย่างยั่งยืน

● Big Changes ๐๒

สร้างสังคมไทยสู่การรวมพลัง สร้างสรรค์สุขภาวะ

การเดินทางไกล คงไม่สามารถเดินทางลำพังได้ หัวใจสำคัญของความสำเร็จในการทำงานของ สสส. คือ การขับเคลื่อนประเด็นสุขภาพ ผ่านการทำงานร่วมกันทุกภาคส่วนแบบ Multi-Sectoral ทั้งภาคราชathan ภาควิชาการ ไปจนถึง ภาครัฐ เอกชน และท้องถิ่น จนเกิดกลไกการทำงาน ที่เข้มแข็ง นำไปสู่การเชื่อมโยงสถานพัฒนาภาคีเครือข่าย โดย สสส. ทำหน้าที่เป็นดั้ง Innovative Enabler เมื่ອันกับน้ำมันหล่อลื่น ที่ช่วยให้ฟันเพื่องต่าง ๆ ทำงานได้อย่างไหลลื่นรวมกันยัง วางแผนบทบาทในการเป็น Incubator ที่กำหนดที่บ่มเพาะและสนับสนุนภาคีเครือข่ายจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างเข้มแข็ง ขยายผลขับเคลื่อนการทำงานด้านสุขภาพได้ไกลมากยิ่งขึ้น และยังคงยึดถือรูปแบบการทำงานแบบเดิมต่อเนื่องเพื่อรับมือ ความเปลี่ยนแปลงในวันข้างหน้า

● Big Changes ๐๓

สร้างองค์กรให้ยึดหยุ่นคล่องตัว สามารถขับเคลื่อนสุขภาวะในทุกวิกฤต

หลายครั้งที่ประเทศไทยเกิดวิกฤตครั้งใหญ่ ไม่ว่า จะเป็นภัยพิบัติคลื่นยักษ์สึนามิปลายปี 2547, การแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกระหว่างปี 2546-2549, วิกฤตการณ์ทางการเมืองไทยในช่วงปี 2548-2553 มหาอุทกภัยในปี 2554 รวมถึงช่วงเวลาปัจจุบันที่เรากำลังเผชิญวิกฤต โควิด-19 ตลอดเวลาที่ผ่านมา สสส. มีความเชื่อว่าวิกฤต ที่อุบัติขึ้นใหม่ทุกครั้ง ไม่สามารถแก้ไขปัญหาด้วยวิธีเดิม และรูปแบบการทำงานแบบเดิม ๆ ที่ผ่านมาขององค์กรแห่งนี้ จึงได้มีการออกแบบการทำงานให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถปรับเปลี่ยนการทำงานได้อย่างรวดเร็ว พร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ให้การผลักดันสุขภาวะในเมืองไทยสามารถเดินต่อไปได้โดยไม่สะດดู ซึ่งการเรียนรู้จากวิกฤตจะนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมการทำงานรูปแบบใหม่ ๆ เพื่อรับมือกับสิ่งที่จะเข้ามาในอนาคตต่อไป

● Big Changes ๐๔

พิสูจน์ความสำเร็จสู่การเป็นองค์กร สร้างเสริมสุขภาพชั้นนำระดับโลก

สสส. ได้รับการยอมรับในเวทีโลกมาแล้วหลายครั้ง เช่น สสส. คือ องค์กรแรก ในเอเชีย ที่เปลี่ยนภาษีบำนาญมาสร้างนวัตกรรมการทำงานเรื่องการเงินการคลังที่ยั่งยืน เพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ (Innovative and Sustainable Financing Mechanism for Health Promotion) และได้ร่วมมือกับองค์กรอนามัยโลกเป็นองค์กรที่เลี้ยงแก่ประเทศไทย อีก 1 ที่สันใจโมเดลแบบ สสส. จนเกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ระดมความคิด ต่อยอด พัฒนาการ และล่าสุด ปี 2564 สสส. ได้รับรางวัลเนลสัน แมนเดลา ด้านการสร้างเสริม

สุขภาพ (WHO Nelson Mandela Award for Health Promotion) จากการสนับสนุนโครงการส่งเสริมสุขภาพ กว่า 3,000 โครงการต่อปี สสส. ภูมิใจในการเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างแรงบันดาลใจ ยังมุ่งส่งต่อไอเดีย การทำงานเพื่อนำไปสู่เลี้นทางสร้างสุขภาวะเดียวกัน

● Big Changes ๐๕

เปลี่ยนแปลงสังคมไทย สร้างวัฒนธรรมต่อต้านภัยบุหรี่

สสส. เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนยุทธศาสตร์ MPOWER ขององค์การอนามัยโลก (WHO) กีเป็น เมื่อเรื่องมือชี้วัดการควบคุมยาสูบในประเทศไทยฯ ซึ่ง สสส. ร่วมกับคณะกรรมการควบคุมการบริโภคยาสูบแห่งชาติ (คบยช.) และกระทรวงสาธารณสุข ได้ออกยุทธศาสตร์การควบคุมยาสูบแห่งชาติ มาถึง 3 ฉบับ ตลอด 20 ปี ทำให้เกิดมาตรการควบคุมยาสูบกีครอบคลุมปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมปลอดภัยบุหรี่ รวมทั้งส่งเสริมการเดินใช้ ปรับปรุงกฎหมาย รวมถึงกำหนดให้กีสาธารณะ และกีทำงานทุกแห่ง ปลอดภัยบุหรี่ 100% จากการผลักดันอย่างต่อเนื่อง ในกีสุดกีเกิด “พ.ร.บ.ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. 2560” กีปรับปรุงกฎหมาย ฉบับเดิมให้ตอบโจทย์ปัญหาในปัจจุบันมากยิ่งขึ้น เป็น พ.ร.บ. ใหม่ กีมีความเข้มข้นในการสร้างสภาพแวดล้อมกีปลอดบุหรี่มากยิ่งขึ้น และครอบคลุมถึงการรับมือกลุ่มทักษะทางการตลาดของอุตสาหกรรมยาสูบอีกด้วย มีเป้าหมายลดจำนวนผู้สูบไม่เกิน 15% ภายในปี 2568

● Big Changes ๐๖

สร้างค่านิยมใหม่ในสังคมไทย ลด ละ เลิก การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เคยเป็นต้นเหตุของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) อุบัติเหตุ ความรุนแรง อาชญากรรม แต่จากการผลักดัน ประเด็นสุขภาพในล้วนของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างต่อเนื่อง โดยใช้ทักษะการวิจัย การผลักดันกฎหมาย ทำให้เกิดนโยบายสำคัญหลายประการ อาทิ การห้ามโฆษณา ห้ามเปิด

ร้านเหล้ารอบสถานศึกษา กำหนดค่าปริมาณแอลกอฮอล์ ในเลือดผู้ดื่มขึ้นอย่างพหุชนะไม่เกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ มาตรการควบคุมการเข้าถึงการขายการดื่ม ทำให้ผลสำรวจ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ช่วงเวลา 10 ปีที่ผ่านมา

ค่านิยมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง ซึ่งในอนาคตยังจำเป็นต้องสร้างสภาพแวดล้อม และพื้นที่ปลอดเหล้าให้มากขึ้นไปอีก เพื่อให้การควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นไปอย่างเข้มแข็ง

● Big Changes ☀ 07

รณรงค์สร้างความปลอดภัย บนท้องถนน

คนไทยเสียชีวิตถึงปีละ 22,491 คน เพราะอุบัติเหตุทางถนน เมื่อปี 2561 โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) รายงานว่าในปี 2554-2556 มีมูลค่าเสียหายทางเศรษฐกิจจากอุบัติเหตุสูงถึง 545,435 ล้านบาท ต่อปี การสร้างความปลอดภัยทางถนน จึงเป็นโจทย์สำคัญที่ สสส. เดินหน้าแก้ปัญหาโดยสนับสนุนภาคีเครือข่ายด้านความปลอดภัยบนท้องถนน ผ่านยุทธศาสตร์ที่เรียกว่า 5E คือ การบังคับใช้กฎหมาย (Enforcement) การให้ข้อมูลความรู้ การสื่อสารประชาสัมพันธ์ (Education) วิศวกรรมจราจร (Engineering) การจัดระบบบริการฉุกเฉิน (EMS) และการประเมินผล (Evaluation) การทำงานในอนาคตจะเป็นต้องอาศัยงานวิจัย ประเมินนวัตกรรม และใช้เทคโนโลยีผสมผสาน กับการใช้กฎหมาย และความร่วมมือจากชุมชนผ่าน “ตำบลรวมพลัง” เพราะหาก 1 ตำบลลด

ผู้เสียชีวิตได้อย่างน้อย 1 คน ก็เท่ากับลดผู้เสียชีวิตได้ 7,000 รายต่อปีแล้ว

● Big Changes ☀ 08

พัฒนาระบบอาหารเพื่อสุขภาวะ เพื่อสุขภาพดีที่ยั่งยืน

แม้ว่าประเทศไทยจะอุดมสมบูรณ์ด้านทรัพยากรอาหาร แต่ยังมีปัญหาที่ซับซ้อนของระบบอาหารและเกษตรกรรมจากความเหลื่อมล้ำ ปัญหาความยากจน หนี้สินเกษตรกร และการใช้สารเคมีปริมาณมาก จนส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร และย้อนกลับไปที่ ปัญหาสุขภาพคนไทย เพราะการบริโภคอาหารที่มีสารพิษ ตกค้างทุกวันอาจเป็นสาเหตุของโรคมะเร็ง เนื้องอก และโรคหัวใจ ซึ่งเมื่อช่วงปี 2537-2559 คนไทยเสียชีวิต จากกลุ่มโรคดังกล่าวเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ประกอบกับ พฤติกรรมบริโภคที่เปลี่ยนไป สสส. จึงได้สนับสนุนการศึกษาวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ การรณรงค์สื่อสารให้เข้าใจได้ง่ายและซัดเจน ในเรื่องความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) และกักษะในการบริโภคอาหารสุขภาวะ (Life Skills) และการใช้ชีวิตที่มีสุขภาวะ (Well-Being) รวมทั้ง การร่วมมือทำงานกับภาคีเครือข่ายจำนวนมาก เพื่อพัฒนาระบบอาหารที่ยั่งยืน ซึ่งต้องวางแผนระยะลั้น ระยะยาว เพื่อเปลี่ยนแปลงระบบอาหารเพื่อสุขภาวะให้เป็นผลสำเร็จ

● Big Changes ๐๙

จุดกระแสงกิจกรรมทางกายเพื่อวัตถุชีวคุณภาพคนไทย

ความหมายของการออกกำลังกายเปลี่ยนไปมากจากอดีต เมื่อ WHO ได้ให้หินามกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของเราร่วมเข้าไปอยู่กับการออกกำลังกาย ซึ่งเรียกว่า “กิจกรรมทางกาย (Physical Activity)” สสส. จึงได้มีการผลักดันการสื่อสารให้ประชาชนได้เข้าใจคำนี้มากยิ่งขึ้น โดยรณรงค์ผ่านวิธีคิดแบบการตลาด เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ ไปได้ไกลมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลดีที่เกิดขึ้น คือคนไทยหันมาดูแลสุขภาพผ่านการขับร่างกายมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเดิน วิ่ง หรือปั่นจักรยาน ทำให้ประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล สามารถช่วยลดความวิตกกังวลจากการใช้ระบบขนส่งสาธารณะ รวมถึงการตื่นตัวเรื่องพื้นที่สีเขียวและพื้นที่สาธารณะมากยิ่งขึ้น ซึ่งปลายทาง สสส. คาดหวังให้คนไทยมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอเพื่อกำให้ก้าวสุขภาวะทางกาย ใจ สังคม และปัญญาของคนไทยยิ่งขึ้น

● Big Changes ๑๐

เปิดใจ รับรู้ ป้องกัน แก้ไขปัญหาสุขภาวะทางเพศ

ปัญหาเรื่องเพศ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร การติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การใช้ความรุนแรง การล่วงละเมิดทางเพศ ไปจนถึงการยุติ การตั้งครรภ์ เป็นสิ่งที่ต้องร่วมกันแก้ปัญหา สส. ทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เขียวชาญด้านสุขภาวะทางเพศ สนับสนุนการพัฒนา เผยแพร่ความรู้ รวมไปถึงการพัฒนาระบบที่ช่วยเหลือเบื้องต้น ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอตั้งแต่ปี 2555 จนถึงปัจจุบัน และได้มีการปรับธีมเป็น “คณะกรรมการประสานยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและเด็ด” เพื่อประสานประตีกการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและเชิญชวนภาคีเครือข่ายตั้งต้องขยายไปถึงกลุ่มประเทศบางในสังคม และกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ พร้อมวางแผนระบบผู้เชี่ยวชาญเรื่องเพศวิถีศึกษาและก้าวมะชีวิตให้มากขึ้น

● Big Changes ๑๑

ตำบลสายพันธุ์ใหม่ ชุมชนก้องถั่นเข้มแข็ง ก้าวไทย สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ภาคีสร้างสุขภาพ คือ หัวใจและกลไกสำคัญ ที่จะทำให้การทำงานประสานความสำเร็จหรือไม่ ที่ผ่านมา สสส. سانพลังภาคีเครือข่ายจากก้าวประเทศไทยตามเจตนาหมู่ที่ สสส. ยึดถือ มาตลอดคือ “การมีส่วนร่วมของภาคส่วนที่ไม่ใช่สุขภาพโดยตรงเข้ามาจัดการกับสุขภาพ (Engage non health sectors to address health)” เพื่อพัฒนาความสามารถของชุมชนในการสร้างเสริมสุขภาพ โดยมีเป้าหมายในการสร้าง “ตำบลสายพันธุ์ใหม่” ซึ่งมีองค์ประกอบ คือ ชุมชนก้องถั่นน่าอยู่, ชุมชนก้องถั่นจัดการตนเอง และชุมชนก้องถั่นเข้มแข็ง ซึ่งมีจุดแข็งสำคัญที่จะปรับตัวรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและวิกฤตสุขภาพได้ สสส. ยังคงมุ่งเป้าในการพัฒนาชุมชนให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงที่เรียกว่า “วิถีใหม่ของชุมชนก้องถั่น” (Transformative Community) ซึ่งสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของประเทศไทยในอนาคตต่อไป

● Big Changes ๑๒

องค์กรแห่งความสุข ยกระดับคุณภาพชีวิตคนไทยในที่ทำงาน

คุณภาพชีวิตในที่ทำงาน ถือเป็นตัวกำหนดความสุขอย่างหนึ่งในชีวิต เพราะเราใช้เวลาส่วนมากไปกับการทำงาน สสส. เล็งเห็นความสำคัญในการสร้าง “องค์กรสุขภาวะ” (Happy Workplace) ส่งเสริมสุขภาพของคนวัยทำงาน ผ่านแนวทาง Healthy Workplace Framework ขององค์กรอนามัยโลก

ใน 8 มิติ (Happy 8) อย่าง Happy Body สร้างสุขภาพแข็งแรงก้าวไกล Happy Heart สร้างสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน Happy Brain พัฒนาความรู้ในการใช้ชีวิตและทำงาน Happy Relaxation ลดความเครียดในการทำงานและดำเนินชีวิต Happy Soul ใช้หลักคุณธรรมจริยธรรม ในการทำงานและใช้ชีวิต Happy Money บริหารจัดการการเงินของตนเองและครอบครัว Happy Family มีครอบครัวที่อบอุ่นและมั่นคง และ Happy Society ร่วมกันสร้างสังคมที่ดีในและนอกที่ทำงาน ซึ่งสร้างความตื่นตัวให้เกิดขึ้นในสังคมหันมาให้ความใส่ใจสุขภาวะ ในที่ทำงานอย่างมาก โดยเรายังเชื่อว่า การผลักดันองค์กรสุขภาวะยังคงเป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนประเทศไทยให้มีคุณภาพได้

● Big Changes ๑๓

ใส่ใจสุขภาวะเด็กและเยาวชน สร้างการเรียนรู้และพัฒนาการที่สมวัย

เด็ก คือ อนาคต การลงทุนในเด็กจะได้ผลลัพธ์คืน ถึง 7 เท่า ซึ่งการลงทุนในประเด็นสุขภาพหากเริ่มตั้งแต่ในเด็ก ก็จะลดภาระค่ารักษาพยาบาลได้มาก หากหัวใจสำคัญในการพัฒนาเด็ก คือเรื่องของการสร้างเสริมศักยภาพของครอบครัวและชุมชน สสส. ให้ความสำคัญกับประเด็นดังกล่าว ผ่านการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ มากมาย อาทิ การสนับสนุนให้เกิดกลไกการทำงานระดับประเทศ การจัดการอาหารและโภชนาการในโรงเรียน การพัฒนาองค์ความรู้และเครื่องมือเพื่อสร้างเสริมสุขภาวะเด็กปฐมวัย การพัฒนาแกนนำและต้นแบบในการศึกษา เป็นต้น สสส. และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน สร้างสุขภาวะของเด็กและเยาวชนไทย ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน รวมถึงสุขภาพและพัฒนาการของเด็กที่ดีขึ้น

● Big Changes ๑๔

ยกระดับคุณภาพชีวิต กลุ่มประจำบ้านในสังคมไทย

ประชากรกลุ่มประจำบ้านในสังคม มีปัญหาต้องแก้ไขในหลายมิติ ไม่ว่า จะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ชาติพันธุ์ ศาสนา ภาษา วิถีชีวิตรากunta สสส. ร่วมกับภาคีเครือข่าย ภาครัฐ แก้ปัญหา ประชากรกลุ่มนี้ ก้าวการลงทุนเพื่อพิสูจน์และพัฒนาสถานะบุคคล การสร้างกระบวนการเสริมสุขภาวะคนไร้บ้าน การจัดตั้งและพัฒนาล่ามชุมชน การสร้างทักษะคติเชิงบวกต่อคนไร้บ้าน ผ่านการสื่อสารขยายช่องทาง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ รวมไปถึงการพัฒนาศักยภาพเครือข่าย คนไทยไร้บ้านและการสร้างอาชีพ ซึ่งทำให้การเข้าถึงสิทธิเพิ่มมากขึ้น แต่ยังมีช่องว่างที่จำเป็นต้องหาทางแก้ไขต่อไปเพื่อให้ทุกคนมีโอกาสและฝึกอบรมอย่างสมศักดิ์ศรี ที่เกี่ยวกับกัน

● Big Changes ๑๕

รองรับสังคมสูงอายุและยกระดับคุณภาพชีวิตคนพิการ

ประเทศไทยเข้าสู่สังคมสูงอายุแล้ว แต่ผู้สูงอายุและคนพิการเป็นกลุ่มประชากรที่ถูกละเลยจากสังคมอยู่เสมอ นอกจาคนี้สภាភแวดล้อมในประเทศไทยยังไม่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงวัยและคนพิการ ไม่ว่าจะเป็นผังเมืองที่อยู่อาศัย ระบบคมนาคม สสส. ได้ผลักดันให้เกิดความตระหนักรในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อประชากรสูงวัย และผู้พิการ เพื่อให้คนกลุ่มนี้พึงพาตัวเอง มีคุณภาพชีวิตที่ดี เกิดเป็นโครงการต่าง ๆ มากมาย เช่น ผลักดันการพัฒนารูปแบบการจ้างงานคนพิการร่วมกับมูลนิธินวัตกรรมทางสังคม ให้เกิดการ “จ้างงานเชิงสังคม” หรือการพัฒนาระบบรองรับสังคมสูงวัย โดยร่วมกับเครือข่ายแรงงานในระบบ ขับเคลื่อน พ.ร.บ.กองทุนการออมแห่งชาติเพื่อสร้างหลักประกันทางรายได้ยามสูงวัย เพื่อให้คนทุกวัยและทุกกลุ่มได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง

● Big Changes ๑๖

สร้างความเข้มแข็งในการคุ้มครองผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงหลังจากโลกเข้าสู่ยุคดิจิทัลมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาจากสินค้าและบริการที่เกิดผลเสียต่อสุขภาพตามมาจำนวนมาก โดยปี 2560-2562 มีผู้บริโภคร้องเรียนว่าถูกเอาเปรียบจากการค้าไม่เป็นธรรม และยังพบสินค้าที่กระทบต่อสุขภาพในท้องตลาดจำนวนมาก สสส. รวมกับภาคี ทำแผนควบคุมปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพใน 3 ด้านด้วยกัน คือ การสร้างความเข้มแข็งด้านวิชาการ การเพิ่มศักยภาพกลไกคุ้มครองผู้บริโภคจากภาครัฐ และการเพิ่มความเข้มแข็งกลไกคุ้มครองผู้บริโภคภาคประชาชน เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และให้ผู้บริโภค ตระหนักรถึงสิทธิของตนเอง เก่ากัน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

● Big Changes ๑๗

ระบบสุขภาพชำนาญ สร้างสุขภาวะระดับพื้นที่ทั่วประเทศไทย

การผลักดัน “สุขภาพดีทั่วหน้า” (Health for All) ให้เกิดขึ้นจริง เป็นภารกิจใหญ่ที่ สสส. มุ่งเป้าหมายประเทศไทยเดินทางไปให้ถึงหนึ่งในความพยายามสำคัญคือการเริ่มระบบสุขภาพระดับชำนาญ โดยในปี 2555 สสส. ได้เริ่มต้นการสร้าง “ระบบสุขภาพชำนาญ” ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในชำนาญสารภี จ.เชียงใหม่ ริเริ่มโครงการ “สารภีโมเดล” เป็นจุดเริ่มต้นการพัฒนาระบบปฐมภูมิ และระบบสุขภาพชุมชน ทำให้ได้ข้อมูลสุขภาวะและการวางแผนรักษา เปลี่ยนจากการทำงานเชิงรับ เป็นเชิงรุก จนกลายเป็นต้นแบบให้กับชุมชนอื่น ๆ ซึ่งการสร้างระบบข้อมูลสุขภาพระดับชำนาญให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ก็การสร้างระบบข้อมูลสุขภาพ เพิ่มองค์ความรู้ รวมไปถึงการสร้างนวัตกรรมสุขภาพใหม่ๆ ให้เกิดขึ้นและนวัตกรรมสร้างเสริมสุขภาพที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งประชาชนจะได้ประโยชน์มากที่สุด

● Big Changes ☀ 18

ปลูกพัฒปัญญาสร้างจิตสำนึกรักษาสุขสังคม

สุขภาวะทางปัญญา คือ รากฐานนำไปสู่การพัฒนาด้านอื่น ๆ ปัญญา ก็คือ ความรู้ทั่ว รู้เท่ากันและความเข้าใจอย่างแยกได้ในเหตุผล ความมีประโยชน์และความมีโภค ซึ่งการมีสุขภาวะต้องมีสิ่งนี้เป็นพื้นฐาน สรส. ได้ทำงานร่วมกับภาคี เพื่อสร้างระบบข้อมูล ข่าวสาร เพื่อเผยแพร่ทัศนคติ และค่านิยมในลังคมเกี่ยวกับงานด้านสุขภาวะทางปัญญา ผ่านกระบวนการ RCN คือ การวิจัย (Research) การสื่อสาร (Communication) และการเชื่อมประสาน (Networking) ส่งต่อเนื้อหาที่สามารถสร้างแรงบันดาลใจรวมกันสร้างสิ่งแวดล้อมและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสม และส่งเสริมกระบวนการอาสา จนกลายเป็นงานจิตอาสา ที่ทำให้พัฒนากระบวนการพัฒนาทางจิตใจผ่านงานอาสาต่าง ๆ สุขภาวะทางปัญญา ยังเป็นสิ่งสำคัญในโลกยุคใหม่ ที่จะช่วยสร้างจิตสำนึกรักษาสุขสังคม ในโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและซับซ้อน

● Big Changes ☀ 19

สร้างสำนึกรักษาสุขภาวะ ด้วยระบบนิเวศสื่อสุขภาวะ

สื่อ ไม่ว่าจะสื่อเก่า หรือ สื่อใหม่ สร้างผลกระทบต่อสังคมเสมอมา ยิ่งโลกออนไลน์ก้าวเข้ามาก็มีอิทธิพลต่อชีวิต เก่าได้ ก็ยิ่งสร้างผลกระทบเก่าหนึ่น ปัจจุบันทุกคนสามารถ เป็นกังผู้เผยแพร่ และผู้ผลิต ส่งต่อสื่อได้ในคราวเดียวกัน และสามารถพบเจอเรื่องราวบันทึกนิจิตใจอยู่เสมอ ไม่ว่า จะเป็นข่าวปลอม/ข่าวลวง (Fake News) เนื้อหาที่สร้างความเกลียดชัง (Hate Speech) เนื้อหาด้านเพศ لامก อนาคต โดย สรส. จับมือภาคีเครือข่าย พัฒนา “ระบบนิเวศ สื่อสุขภาวะ” (Healthy Media Ecosystem) ทั้งการให้ ความตระหนักรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เผยแพร่ ไปจนถึงการผลักดันนโยบาย ผลักดันให้ประชาชนไทยก้าวสู่ การเป็น “พลเมืองดิจิทัล” ที่มีความเก่ากันสื่อ และมี ความรับผิดชอบต่อสังคมในเวลา เดียวกัน ซึ่งจำเป็นต้องมีความ รอบรู้ ตระหนักรู้เรื่องสุขภาพ ให้เก่ากันการเปลี่ยนแปลง

**ไห้ເຫສ້າ
= ແຊ່ວ**

ຍຸກປ້າໄມ້ມີຄຣິດໃຫ້ເຫຼົາແລ້ວ

ເອົນ ດັບ ໃຫ້ ແຊ່ວ

● Big Changes ☀ 20

งานสื่อสารสุขภาพยุคใหม่ เปลี่ยนพฤติกรรมผู้คนในวงกว้าง

กลไกการตลาดเพื่อสังคม (Social Marketing) คือ เครื่องมือสำคัญที่ สรส. ใช้เพื่อสร้างความเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมสุขภาพ ให้กับผู้คนในสังคมไทยมาตลอด 20 ปี ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความตระหนักรู้ปั้นหยาของเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ การสูบบุหรี่ การบริโภคอาหารที่ไม่สมดุล ความปลอดภัยบนท้องถนน ไปจนถึงการจุดกระเสกาการ ออกกำลังกาย รังสรรค์แหล่งล้วนทำงานผ่านแนวคิด “การสื่อสารงานสร้างเสริมสุขภาพ” ที่มุ่งสร้างความรอบรู้ ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ให้ผู้คนตระหนักรู้และเริ่ม ปรับพฤติกรรมของตัวเอง ในอนาคตยังคงมีโจทย์การสื่อสาร ที่หากหาย ก็เกิดขึ้นตามการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ซึ่งทำให้ สรส. ต้องเร่งเครื่องให้เก่ากันและให้เข้มงวดในเรื่องสุขภาพ ใหม่ ๆ ผลักดันประเด็นสุขภาวะต่อไป

ดร.สุปรีดา อุดมยานนท์

ผู้จัดการ สสส.

กิจกรรมทัศนธรรมที่ 3 ในการก้าวต่อไปของ สสส.

ภายใต้แผนที่และเข้มทึบก้าวย

การเกิดขึ้นของ สสส. ตั้งแต่ 20 ปีก่อน เป็นการตักต้วนๆ ให้โดยน้อมองว่า สุขภาพในปัจจุบันใหม่นั้น การรักษาด้วยยาและโรงพยาบาล คือ ปลายทาง แต่หัวใจอยู่ที่สังคม วิถีชีวิตผู้คน และสังคมลิ้งแวงล้อมรอบตัวที่จะกำหนด พฤติกรรม การจะแก้ปัญหาสุขภาพจึงต้องแก้ที่ต้นเหตุ ซึ่ง สสส. เกิดมาจากการทุนการเมืองสินค้าทำลายสุขภาพ ประสบความร่วมมือกับภาคล้วนเพื่อรับมือกับปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ

หากตลอดมาเรียน 20 ปี สสส. หัวใจความสำเร็จ คือ การวางแผนให้เปรียบเสมือนน้ำมันหล่อลื่น เป็นตัวสร้างปฏิกริยาเคมีที่ส่งต่อไปทั่วทั้งสังคม ด้วยสัดส่วนเงินทุนเพียง 0.7% ของค่าใช้จ่ายภาครัฐ การเข้าไปสนับสนุน จุดประกาย กระตุ้น سانและเสริมพลัง อย่างตรงจุดกังหันที่ไม่เว้าจากภูมายในเมือง แต่ใช้ “ไตรพัลล์” ในการขับเคลื่อนสังคมให้เกิดการมีสุขภาวะ

การทำงานในทัศนธรรมที่ 3 ในฐานะผู้นำองค์กร ดร.สุปรีดา กล่าวว่า สสส. มีการทำงานตัวเองมาตลอด ผ่านการระดมความคิดเห็นของภาคส่วนต่างๆ โดยมองเห็น จุดแข็งเดิมที่จะยึดไว้ เช่น บทบาทของการเชื่อมประสานพลัง ของทุกภาคส่วน ให้เกิดการทำงานร่วมกัน อย่างไรก็ตาม จะมีการนำทุนที่สะสมไว้ เช่น ทุนของชุดความรู้ ข้อมูล บีกดาต้าต่างๆ มาเป็นญี่ห้อบริการด้วยตนเอง เพาะฯ สสส. มีทุนสะสมเป็นความเชี่ยวชาญด้านการสร้างเสริมสุขภาพ มีความรู้ มีพลังภาครัฐ จึงต้องต่อยอดแก้โจทย์ใหม่ๆ ยกต. ในสังคมด้วยเครื่องมือใหม่บางกับฐานความรู้เดิม

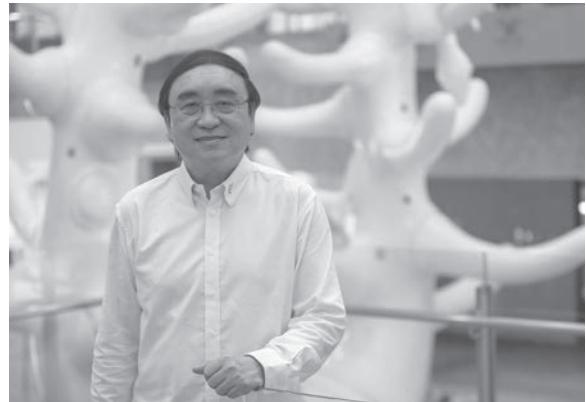
“สสส. ออกแบบตัวเอง ให้เป็นองค์กรเปิด ความเป็น สสส. ไม่ได้เป็นเพียงคนกลุ่มเล็กกลุ่มเดียว ที่ทำงานออฟฟิศมีแค่ 200 คน แต่มีผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการนับพันคน ภาคีนับหมื่น แควร่วมภาคีนับแสนในการร่วมคิด ร่วมทำ ฉะนั้น การตัดสินใจ การเลือกเส้นทางต่าง ๆ จะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้คนกว้างขวาง โดยหลักของคครรูปแบบนี้ จะมีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง ได้ง่าย” ดร.สุปรีดา เล่าถึงการปรับตัวของ สสส. เพื่อรับต่อ การเปลี่ยนแปลงของโลก

ประเด็นสุขภาพที่จำเป็นต้องให้ความสำคัญในครรษฯ ต่อไป ดร.สุปรีดา ชี้ว่า มีประเด็นที่มีนัยสำคัญต่อสุขภาพประชาชน สูงสุด 7 เรื่อง ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องจากการทำงาน 20 ปี ที่ผ่านมา คือ 1. ประเด็นนุหรี แม้ว่าผู้สูงจะลดลง แต่มีผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ดึงดูดผู้คนอย่างบุหรี่ไฟฟ้า จึงต้องปรับรูปแบบการทำงาน เพื่อปิดเกมนี้ให้ได้

2. ประเด็นเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แม้การดื่มน้ำจะทำให้แข็งแรง แต่การดื่มแบบโซเชียล ดึงดูดคนต้องเฝ้าระวัง เพราะเกี่ยวโยงไปถึง ปัญหาอุบัติเหตุ ความรุนแรง อาชญากรรมต่าง ๆ และระบบสุขภาพโดยตรง 3. ประเด็นอุบัติเหตุ ยังต้องเฝ้าระวังแม้จะมี เทคโนโลยีฯ มาช้าน เช่น รถไฟฟ้าระบบรวม รถขับเคลื่อนอัตโนมัติ (Auto Pilot) ก็ตาม

4. ประเด็นกิจกรรมทางกาย การที่คนมีพฤติกรรมเนื่องในวันละ 13 ชั่วโมงเป็นโจทย์ใหญ่ จะต้องกระตุนให้มีกิจกรรมที่ พอดี ไม่ใช่การออกกำลังกายปานกลาง อย่างน้อย 150-200 นาที ต่อสัปดาห์ เป็นต้น 5. ประเด็นอาหาร ทั้งมิติความปลอดภัย ของอาหาร โภชนาการในอาหารลดหวาน น้ำตาล เนื่องจากทำให้เกิด โรคอ้วนในเด็กที่มากกว่า 10% ซึ่งเกินมาตรฐาน

6. ประเด็นสุขภาพจิต ถือเป็นโจทย์ที่หนักขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะหลังโควิด-19 ระบาด รวมทั้งปัญหาการเมือง ซึ่งว่าจะ ระหว่างวัยที่รุนแรงมากกว่าเดิม และ 7. ประเด็นมลพิษทางอากาศ ที่สถานการณ์รุนแรงขึ้น จนประเทศไทยติด 30 อันดับแรกของโลก ด้านมลพิษทางอากาศ ซึ่งต้องลงมือแก้ไขระดับมหาศาล

7 ประเด็นสำคัญทางสุขภาพ เป็นสิ่งที่ สสส. จะยัง โฟกัส ไปพร้อม ๆ กับการติดตามสถานการณ์โรคوبัติใหม่ โรคระบาด ที่เชื่อว่าในเวลาต่อจากนี้จะมาได้อีก ซึ่งการมีกระบวนการเฝ้าระวัง เตรียมความพร้อมทาง สุขภาวะให้ประชาชน และลงมือแก้ปัญหาอย่างรวดเร็ว ถือเป็นสิ่งที่ สสส. จะให้ความสำคัญ

สสส. เป็นองค์กรนวัตกรรมสานพลังสร้างเสริม สุขภาพ การเดินทางในวันข้างหน้า จำเป็นต้องมีการ ทบทวนการทำงานที่ผ่านมา เพื่อปรับปรุงองค์กรให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และวางแผนศาสตร์ 10 ปี ข้างหน้า เพื่อให้ สสส. เป็นองค์กรที่นำสุขภาวะแก่สังคม การออกแบบทางตามเข็มทิศใหม่ในวันข้างหน้า สสส. จะยังคงรักษาหัวใจสำคัญของงานสร้างเสริมสุขภาวะ ไปพร้อม ๆ กับการต่อยอดงานใหม่ พร้อมเปิดรับฟัง ความคิดเห็น และเรียนรู้จากสิ่งที่เกิดขึ้น ไปพร้อม ๆ กับ ภาคีเครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพทุกภาคส่วน

สสส. ไม่หยุดที่จะسانพลังด้วยนวัตกรรมความคิด ค้นหาต้นตอปัญหาสู่การวางแผนงาน ที่สร้างสรรค์ ร่วมกับทุกภาคส่วน ขับเคลื่อนวิชาการนโยบายและสังคม สร้างเสริมสุขภาพของสังคมไทยอย่างยั่งยืน

ปี 2564 ในการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่จัดโดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน พ.ป.ช.) สสส. ได้รับผลการประเมินคะแนน 93.68 สูงกว่าปีที่ผ่านมา ซึ่งภาพรวมองค์กรต่าง ๆ ของประเทศไทยอยู่ที่ 81.25

การประเมิน ITA มีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศได้รับทราบถึงสถานะและปัญหาการดำเนินงาน ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์กร โดยผลการประเมินที่ได้จะช่วยให้หน่วยงานภาครัฐนำไปใช้ปรับปรุงพัฒนาองค์กร ให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การให้บริการ สามารถอ่อนนวยความสะดวก และตอบสนองต่อประชาชนได้ดียิ่งขึ้น

Timeline

Thaihealth's 20-Year Journey

ตลอดการเดินทาง 20 ปี ของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ หรือ “สสส.” มีหลากหลายภารกิจ หลายแคมเปญ รณรงค์ที่สร้างความเปลี่ยนแปลงด้าน “สุขภาวะ” ให้กับสังคมไทยอย่างมากมาย เรายังพากันย้อนไปดูเส้นทางการทำงานตลอด 20 ปีที่ผ่านมา ของ สสส. ว่ามีภารกิจสำคัญอะไรบ้าง

พ.ศ. 2544

- จัดตั้งกองทุนสสส.

พ.ศ. 2546

- เปิดแคมเปญ “กดเหล้าเข้าพรรษา”
- ผลักดันการเกิดขึ้นของคณะกรรมการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (คบอช.)

พ.ศ. 2547

- เริ่มต้นโครงการ Happy Workplace
- ผลักดันการแบ่งกีฬาปลดเหล้าบุหรี่
- ผลักดันจัดตั้งศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (ศวส.)

พ.ศ. 2548

- ร่วมพัฒนาแอปพลิเคชัน DoctorMe กับหมอชาวบ้าน
- ก่อตั้งศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.)
- เริ่มแคมเปญรณรงค์ “จะเข้าปลดเหล้า”
- ก่อตั้งศูนย์อำนวยการความปลอดภัยทางถนน (ศปด.)
- เริ่มแคมเปญรณรงค์ “จน เครียด กินเหล้า”

พ.ศ. 2549

- รณรงค์วัฒนธรรมปลอดเหล้าในเทศบาลต่างๆ เช่น สงกรานต์ หรือ ลอยกระทง
- ให้การสนับสนุนเครือข่ายหมอนอนมาย รณรงค์ลดอุบัติเหตุทั่วประเทศ
- รณรงค์การยุติตลาดนมหวานสำหรับการรัก

พ.ศ. 2555

- เปิดศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ
- เริ่มต้นแคมเปญ “วิ่งสุขภาวะใหม่”
- จัดทำระบบบิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุทางถนน 3 ฐาน

พ.ศ. 2554

- ผลักดัน พ.ร.บ. กองทุนการออมแห่งชาติ
- ริเริ่มโครงการสวัสดิมนต์ข้ามปี
- สนับสนุนจัดตั้งศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน (CGS)

พ.ศ. 2553

- พัฒนาகล “สภាភູ້ນໍາຊຸມໝານ”
- ทำการพัฒนาระบบฐานข้อมูลตำบลสุขภาวะ TCNAP และกระบวนการวิจัยชุมชน RECAP
- ร่วมผลักดันมาตรการลดความปลอดภัยทางถนน

พ.ศ. 2552

- เริ่มต้นสร้างความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปก.) กว่า 400 แห่ง
- จัดตั้งสายด่วนเลิกบุหรี่ QuitLine 1600
- ให้การสนับสนุนกระบวนการจัดทำแผนแม่บทความปลอดภัยทางถนน พ.ศ. 2552-2555

พ.ศ. 2551

- ประกาศให้วันเข้าพรรษาเป็น “วันงดดื่มสุราแห่งชาติ”
- ผลักดันเกิดการออกพ.ร.บ. ควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2551 ฉบับแรกของไทย
- เริ่มการรณรงค์ “ให้เหล้า = แข็ง”

พ.ศ. 2550

- สนับสนุนมติ ครม. เรื่องการจัดเตรตติงวิทยุโทรทัศน์
- เริ่มการรณรงค์ “แค่ขับ = ออกกำลังกาย”
- ร่วมเชื่อมต่อความเปลี่ยนแปลงจัดตั้ง “ทีวีสาธารณะ”

นวัตกรรม ความสุขที่ยั่งยืน

พฤติกรรม วิถีชีวิต และสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ หากมีความเชื่อและร่วมกันลงมือทำให้เกิดขั้นจริง และนอกเหนือจากความเชื่อ การสร้างนวัตกรรมเพื่อเปลี่ยนแปลงวิถีสุขภาวะก็ถือเป็นสิ่งที่ สสส. เดินหน้าทำอย่างจริงจังมาตลอด 20 ปี

ในโอกาสครบรอบ 20 ปี ที่ สสส. และภาคีเครือข่ายสร้างเสริมสุขภาพกว่า 20,000 องค์กร/คน ได้ร่วมกันวางรากฐานการสร้างเสริมสุขภาวะของประชาชนให้เติบโตและเข้มแข็ง พร้อมพัฒนาสู่การเป็น “สังคมแห่งสุขภาวะอย่างยั่งยืน” จึงได้จัดแสดงนวัตกรรมสุขภาวะ ที่เปลี่ยนแปลง พฤติกรรม วิถีชีวิต และสภาพแวดล้อม ตลอดจนเพื่อสื่อสารให้สังคมไทยมีความเข้าใจในบทบาทการดำเนินงาน ความสำคัญและคุณค่าของงานขับเคลื่อนการสร้างสังคมสุขภาวะร่วมกับภาคีเครือข่าย

นิทรรศการ 20 ปี ภาคีสร้างสุข (Virtual Exhibition)

ด้วยเพราะโควิด-19 ทำให้เกิดชีวิตใหม่ การจัดแสดงงานนำเสนอประสบการณ์การขับเคลื่อนสังคมสุขภาวะที่มาผ่าน และการแสดงแผนงานที่ สสส. จะมุ่งมั่นในทุกรอบเขต จะถูกถ่ายทอดผ่านโซเชียลมีเดีย 3 โซน บนระบบออนไลน์ทั้งหมด

โซนที่ 1 องค์กรขับเคลื่อนสังคมสุขภาวะ Health Promotion Agency

พาไปรู้จักจุดเริ่มต้นของ “องค์กรที่เติบโตพร้อมสังคมสุขภาพดี” ด้วยการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนสังคมสุขภาวะ ที่กำเนิดขึ้นมาจากวิธีการและรูปแบบใหม่ในการสร้างองค์กรอิสระ โดยการนำงบประมาณจากภาษีบุหรี่และแอลกอฮอล์ (Sin Tax) ที่เป็นนวัตกรรมกลไกการเงินการคลัง (Innovative Financing) มาบริหารจัดการ และกระบวนการบริหารการทำงานที่เน้นความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่มีความเชี่ยวชาญ หลากหลายสาขา (Multi-Sectoral) ตั้งแต่ระดับชุมชน ถึงระดับประเทศ พร้อมรับชมเล่นทางการการทำงานขับเคลื่อนสังคมกว่า 20 ปี เพื่อให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ผ่าน Interactive timeline และทิศทางการขับเคลื่อนในอีก 10 ปีข้างหน้า ที่ท้าทายยิ่งขึ้น

โซนที่ 2 ยกระดับคุณภาพชีวิตให้สังคมไทย

เมื่อการสร้างสังคมสุขภาวะมีใช้งานที่ทำได้ตามลำพัง แต่เป็นการทำงานโดยผสานวิถีการหลักหลายด้าน สายงานพัฒนาสุขภาพ ให้สามารถร่วมมือกัน จัดลายเป็นคาสตร์แห่งการสร้างเสริมสุขภาพ (Working Model) ของ สสส. ที่สร้างผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงให้กับสังคมไทย พร้อมรับชมตัวอย่างผลงาน (Showcase) จากภาคีเครือข่าย ภายในงาน ซึ่งจะแบ่งเป็นงานด้านนโยบาย ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ค่าพิมพ์ทางสังคม การผลักดันให้เกิดกฎหมายในระดับประเทศ และข้อตกลง ระดับชุมชน ด้านงานสนับสนุนชุมชน ที่เกิดขึ้นได้จากการร่วมมือกันของคนในชุมชน

โซนที่ 3 ความท้าทายในอนาคต

สุขภาพไม่ใช่แค่เรื่องของยา แต่เป็นเรื่องของการดูแลสังคม สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตผู้คน และปรับตัวตามบริบทของโลกที่หมุนเวียนทุกทิศ นี่คือความท้าทายของ สสส. และภาคีเครือข่ายที่ร่วมมือกันกว่า 15,000-20,000 คน/องค์กร ที่ต้องทำงานกับการเปลี่ยนความเชื่อ ทัศนคติ และพฤติกรรมไปพร้อมๆ กัน สสส. จึงอยากร่วมต่อปณิธานในการขับเคลื่อนสังคมสุขภาวะ เพื่อสร้างสรรค์สังคมสุขภาพดีไปด้วยกัน เพราะเราเชื่อว่าสุขภาพที่ดีเป็นของประชาชนทุกคน ร่วมส่งต่อปณิธานผ่าน Interactive board ที่ทุกคนสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมสุขภาพดีไปด้วยกัน

แนวทางการทำงานรูปแบบใหม่ สสส.

การทำงานของ สสส. ได้ผลิตออกออกผล แตกแขนง การทำงานเพื่อมุ่งไปสู่การสร้างเสริมงานสุขภาวะในหลาย ๆ รูปแบบ โดยเกิดหน่วยงานพิเศษ คือ สถาบันการเรียนรู้การสร้างเสริมสุขภาพ (ThaiHealth Academy) มีพันธกิจในการพัฒนาศักยภาพและให้คำปรึกษาภาคีเครือข่าย เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการสร้างเสริมสุขภาพมืออาชีพ และศูนย์กิจกรรมสร้างสุข (SOOK Enterprise) มีพันธกิจในการขยายผล สร้างเสริมประสบการณ์ด้านสุขภาวะให้เข้าถึงประชาชน ผ่านกิจกรรมและผลิตภัณฑ์สุขภาวะที่สร้างสรรค์ สนับสนุนความร่วมมือและบริหารจัดการเครือข่ายให้เกิดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนิทรรศการ 20 ปี ภาคีสร้างสุข (Virtual Exhibition) และ โซนนวัตกรรมสร้างสุข ได้ร่วมกันจัดแสดงนวัตกรรมสุขภาวะหลากหลายรูปแบบ ที่เกิดจากการร่วมมือร่วมสร้าง จัดลายเป็นผลงานที่ถูกนำไปต่อยอดเพื่อสร้างประโยชน์ให้สังคมอย่างมากมาย

▷ จุดประกายนวัตกรรมความสุข

นำเสนอแนวคิด กระบวนการขับเคลื่อนสังคมสุขภาวะ ด้วยความมุ่งมั่น การสนับสนุนในการแก้ไขปัญหา เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างยั่งยืนในสังคม

✚ เครื่องมือปรับพฤติกรรมบุคคล

- สมุนไพรตัวช่วยเลิกบุหรี่
- ลดการบริโภคหวานลดการบริโภคเค็ม
- MASK 4 ALL
- Fun D นวัตกรรมส่งเสริมกันตสุขภาพ
- นวดกดจุดเลิกบุหรี่
- Condom4Teen by p2h
- การซับเครื่องของศูนย์สุขภาวะภาครัฐ

✚ เครื่องมือสนับสนุนการทำงาน

- พลังเมืองไทยสู้ภัยวิกฤติ (citizen resilience)
- Happy university
- กิจกรรมเล่นตามวัย
- เกณฑ์ Health Literacy Organization (HLO)
- เพศวิถีศึกษารอบด้านสำหรับเยาวชน
- กีฬาความบกพร่องทางการได้ยิน โดย วิทยาลัยราชสุดา
- How to be องค์กรสุขภาวะ โดยมูลนิธิเครื่องนุ่งห่ม
- เครื่องมือวัดความรอบรู้ด้านสุขภาพ Health Literacy

✚ ชุดความรู้ Knowledge

- ตอนรหัส 8 เมนูสู่การสร้างเสริมสุขภาพ
- คุณยายป้าญาสุรุ
- ลงฟ์ไทยใกล้โลก
- คุณยิ่งเพื่อการจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ
- ชุดการเรียนรู้ปัจจัยเสี่ยง
- ฉลาดชี้ช่อง

✚ ต้นแบบเชิงนโยบาย มาตรการ หรือพื้นที่ต้นแบบ

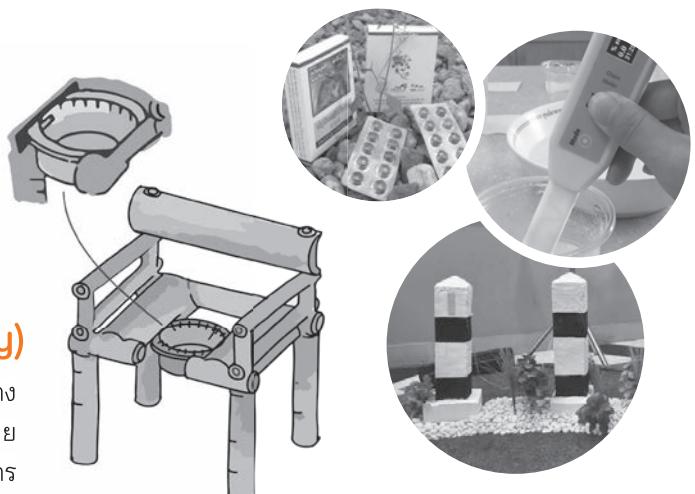
- กลไกสภาพผู้นำชุมชน : Raqkrana การสร้างเสริมสุขภาพอย่างยั่งยืน
- รณรงค์เรื่องเหล้า
- การจ้างงานคนพิการ
- แหล่งเรียนรู้ลดปัญหาความรุนแรง
- การสร้างมุมมองการรับรู้ใหม่ด้านกิจกรรมทางกาย
- การจัดการสุขภาวะชุมชน

▷ ตลาดสร้างสุข (Market Place)

นำเสนอแนวคิด ผลิตภัณฑ์ที่สร้างคุณค่าต่อสังคมในมิติ ต่างๆ อาทิ ปันกันอิม ร้านอยู่ได้ สังคมอยู่รอดก้าวจากอิมก้าว แล้วยังเป็นการร่วมกำนัลญอีกทางหนึ่งด้วย

▷ ตัวอย่างนวัตกรรมความสุข (Innovation & Intellectual Property)

แสดงผลงานนวัตกรรมและทรัพย์สินทางปัญญาของ สสส. และภาคีเครือข่าย ที่ร่วมคิดร่วมสร้าง เพื่อใช้ดำเนินงานในการ สร้างเสริมสุขภาพ เพิ่มโอกาสให้ผู้ที่สนใจสามารถ ติดต่อขอรับผลงานไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ในการสร้างเสริมสุขภาวะในวงกว้าง ต่อไป อาทิ อนุสิทธิบัตรผลิตภัณฑ์ลูกอมสมุนไพรหลักหมอน้อยที่มีสรรพคุณ ช่วยลดการสูบบุหรี่ เก้าอี้รองนั่งสำหรับเด็ก เครื่องมือวัดความเข้มแข็งของชุมชน กองถัง ชุดปลูกผักสวนครัวอัจฉริยะ SOOK ช้อนปรุงลด เครื่องวัดความเค็ม Salt Meter และเสาหลักนำทางจากยางพารา เป็นต้น

ติดตามข้อมูลได้ผ่านเว็บไซต์ <https://20th.thaihealth.or.th>

ค.นพ.ประกิต วากีสารกิจ

ประธานมูลนิธิรณรงค์ เพื่อการไม่สูบบุหรี่

“สสส. เชื่อมาตั้งแต่ต้นว่า

“ป้องกัน” ดีกว่า “รักษา” นำไปสู่

แนวทาง “สร้าง” นำ “ชื่อม” ที่ผ่านมา สสส. มีกลไกในการสนับสนุนภาคี ทำในสิ่งที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสิ่งแวดล้อม ครอบคลุมทุกมิติที่สำคัญ ที่สำคัญที่สุดคือ การทำให้คนสุขภาพดีขึ้น ความหวังของผู้ที่มีต่ออนาคตของ สสส. ก็คือ การทำให้สังคมไทยเข้าใจ คุณเชปต์ เรื่องการสร้างเสริมสุขภาพมากยิ่งขึ้น ไม่ใช่คิดถึงเรื่องสุขภาพต่อเมื่อไม่สบาย หรือคิดถึงความปลอดภัยเมื่อเกิดอุบัติเหตุ แต่ต้องทำให้ตัวเองสุขภาพดีก่อนที่จะป่วย ผ่านหักกลิกทางสังคมและนโยบายของรัฐบาล โดยเรื่องเหล่านี้มีไปรับรองของกระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น แต่ทุกฝ่ายก็เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น กระทรวงศึกษา ที่มีหน้าที่ให้ความรู้ กระทรวงการคลังที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษี กระทรวงพาณิชย์ในการดูแลสนับสนุนค้าขายสุขภาพ ทั้งหลาย ก็ต้องร่วมมือกัน”

ดร.ประภาศิริ กายะสิกธ์ รองผู้จัดการกองทุน ลลส.

“สสส.ไม่สามารถเกิดขึ้น หรือทำงานได้ด้วยคนใดคนหนึ่ง
แต่เกิดจากทุก ๆ คนร่วมสร้างมาด้วยกัน ใช้ศาสตร์ความรู้
หลาย ๆ ด้านมาทำงานเชื่อมประสานกัน แม้หลังจากนี้หนทาง
ก็ต้องเดินยังยาวไกล เหมือนไม่มีจุดจบ ไม่เห็นสิ้นชัยใกล้ ๆ ฯ
 เพราะปัญหาสุขภาพ สภาพแวดล้อม สังคม เปลี่ยนแปลง
อยู่ตลอดเวลา ทางข้างหน้าอาจจะยังมีอุปสรรค มีสิ่งที่ต้อง
ยกระดับสูต่อไป วันที่จะประสบความสำเร็จ ก็คือ วันที่สังคม
เคลื่อนไปข้างหน้าและเปลี่ยนไปสู่สังคมสุขภาวะ”

ดร.นพ.ໄຟໂຮຈົນ ເສັ້ນວິມ
ຜູ້ອໍານວຍຜູ້ວິດການກອງທຸນ
ສສສ. ແລະ ຮກ. ຜູ້ວຳນາວຍການ
ສໍານັກສ້າງເສຣນວິທີເຊື່ວຕ
ສູງກາວະ ສສສ.

“สุขภาพไม่ใช่เพียงแค่เรื่องเจ็บป่วยได้ป่วยหรือการรักษาโรคแต่หมายรวมถึงปัจจัยแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพด้วยกัน สภาพสังคม สิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิต โดยเฉพาะในยุคที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงมีโจทย์ใหม่ ๆ เข้ามาท้าทายเสมอ เมื่อพูดถึงการมีสุขภาวะที่ดี ในยุคนี้เราจึงกำลังพูดถึงการพัฒนาโลกไปอย่างสมดุล กับการดูแลสุขภาพในระดับบุคคล และการสร้างปัจจัยแวดล้อมที่จะส่งเสริมให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ”

ເບີງຈາກຮົນ ລືມປັບເງິດ
ຜູ້ຫົວໜ້າດກາຍກອງທຸນ ສສສ.
ແລະຣກ.ຜູ້ວໍານວຍກາ
ສູນຍໍເຮັດວຽກສຸຂພາວະ ສສສ.

“ในช่วง 20 ปีก่อนมา มีประสบการณ์มากมายที่ สสส. ได้พับและเรียนรู้ระหว่างทาง ทำให้ สสส. เติบโตทางความคิด และแตกแขนงประเดิ่นการทำงาน จากจุดเริ่มต้นที่มีเพียงงานไม่เกี่ยวด้วยกัน แต่จากการทำงาน และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ทำให้ สสส. มีเพื่อนร่วมทางอีกจำนวนมากที่ร่วมกันทำงานในประเด็นเชิงสุขภาวะที่ครอบคลุมและหลากหลาย ในวันข้างหน้า สสส. จะยังเป็นองค์กรชั้นนำในการสร้างเสริมสุขภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ เพื่อชีวิตสัมคมต่อไป”

ກບ.ສນງຮານຕໍ່ ການໂສດທິ ຜູ້ວໍານາຍການສໍານັກງານ ເຄື່ອງຂ່າຍອງຄົກງານມະເຫດ້າ (ສກ.)

“สสส. เป็นองค์กรนวัตกรรม ที่ทำงานเพื่อตอบโจทย์การสร้างสุขภาพ มีหลักการ ทำงานที่ร่วมพลังทุกภาคส่วน ร่วมกันผลักดันเชิงระบบ ให้เกิด พลังในการเปลี่ยนแปลงสูง และเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องแรงผลักดัน พลังของเครือข่ายจึงสำคัญ เช่น เครือข่ายดเหล้า มีคนทำงาน ในทุกจังหวัด จึงสร้างพลังในการเปลี่ยนแปลงได้ แม้ในประเทศที่ หยิ่งรากรักภารานานจนยากต่อการเปลี่ยนแปลง ถึงที่คาดหวังให้ เกิดขึ้นในอนาคต คือ การที่คนไทยตระหนักรู้ การสร้างสุขภาพ เป็นเรื่องของทุกคน และอยากร่วมกันเปลี่ยนแปลงตนเอง และร่วมผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบด้วย”

นพ.วิทยา ชาติบัญชาชัย
ประธานแผนงานสันสนุน
การป้องกันอุบัติเหตุจราจรระดับจังหวัด (สอจ.)
และผู้เชี่ยวชาญในคนະກຳปรึกษาขององค์การ
อนามัยโลกด้านการป้องกันการบาดเจ็บ

“ในห้วงเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีสัญญาณบอกเหตุผลอย่างที่บ่งชี้ว่า โลกของเรามาทำลายสิ่งแวดล้อมให้เสื่อมคลาย อย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องภาวะโลกร้อน อุบัติภัย สาธารณสุข โรคระบาด วิกฤตอาหาร น้ำดื่ม ผลกระทบจากสภาพแวดล้อมที่ล้วนเกิดจากน้ำมือของมนุษย์ จะย้อนกลับมาทำลายมนุษย์เอง ซึ่งผลกระทบนั้นส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ ในทุกมิติ การมองเห็นปัญหา และร่วมกันลงมือแก้ปัญหา ปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตเป็นสิ่งที่ต้องลงมือทำกันที สสส. จะเป็นหัวหอกนำการเปลี่ยนแปลงแก้ไข”

สารี อ่องสมหวัง
เลขานุการสถาบัน
องค์กรของผู้บริโภค
อดีตเลขานุการมูลนิธิ
เพื่อผู้บริโภค

“สังคมจะเปลี่ยนแปลงได้ หากมีข้อมูลที่ดีในการใช้ตัดสินใจ เช่น ข้อมูลการเจือปนในอาหาร ข้อมูลของสินค้าที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ สิ่งเหล่านี้มองไม่เห็นได้ด้วยตาเปล่า แต่ต้องใช้การวิเคราะห์ จดทำบันทึก ซึ่งสถาบันของเราขอผู้บริโภค เชื่อตรงกับ สสส. ว่า ข้อมูลทางสุขภาพจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้ ก็ต้องมีสิ่งค่าต้องตามความต้องการ ลดผลกระทบทางสุขภาพลง”

พระไพศาล วิสาโล
เจ้าอาวาสวัดป่าสุคุด

“ในทศวรรษของการดำเนินการ ทำให้ผู้คนตระหนักรู้เรื่องของสุขภาพไม่ใช่แค่เรื่องของร่างกายอย่างเดียว แต่รวมไปถึงมิติของจิตใจ สังคม สิ่งแวดล้อม และจิตวิญญาณ ซึ่งหมายความว่าการจะมีสุขภาพดีไม่ใช่แค่เรื่องมื้ออาหาร การกินดี มีrongพยาบาลดี แต่ต้องมีมาตรการหรือกลไกทางสังคม จนไปถึงเศรษฐกิจการเมือง ที่จะช่วยให้สังคมมีมิติทั้งทางด้านสุขภาพกายและจิตใจ”

นพ.วีรวุฒิ ตั้งเจริญเดชัย
ก่อปรึกษาสำนักงานปลัดกระทรวง
สาธารณสุขด้านค่าคงประปา
และสำนักงานพัฒนาโยบายสุขภาพ
ระหว่างประเทศ (IHPP)

“การสร้างเสริมสุขภาพ” เป็นทางเลือกเดียวที่ทำให้ประชาชนไทยมีสุขภาพแข็งแรง การลงทุนกับการรักษาพยาบาลจะมากตามมาหากขาดไม่สิ้นสุด หากประชาชนไม่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพ (Health literacy) โจทย์สำคัญคือทำอย่างไรให้คนมีความตระหนักรู้ด้านสุขภาพ (Health Conscious) ซึ่งการสร้างสุขภาพเป็นเรื่องของทุกคน แต่ก็ไม่ใช่ประชาชนที่ต้องแบกรับไปฝ่ายเดียว รัฐต้องมีหน้าที่ในการคุ้มครองสุขภาพของประชาชน โดยการสร้างสิ่งแวดล้อมให้อ้วอต่อการมีสุขภาพดี สิ่งที่ สสส. ทำมาตลอด 20 ปี คือการลดปัจจัยเสี่ยง เพิ่มปัจจัยสร้างเสริมสุขภาพ ช่วยลดภาระการเจ็บป่วยและเสียชีวิตก่อนวัยอันควรด้วยโรค NCDs ดังนั้น หากคนไทยไม่มี สสส. เมื่อ 20 ปีที่แล้ว เชื่อว่าบริษัทหนึ่ง เหล้าก็จะหมดยิ่วยวนด้วยกฎหมายต่าง ๆ ทำให้คนสูบบุหรี่ กินเหล้าเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ปัจจุบัน สสส. ก็ทำงานต่อสู้กับสิ่งค้าที่ทำลายสุขภาพเหมือนไส้กรอกที่รั้งไม่住 แต่ก็คาดหวังว่า ไส้กรอกจะดีไม่ชักได้สำเร็จ และกลายเป็น “แจ็คผู้ล้มยักษ์” ในที่สุด”

พญ.วัชรา ริวไพบูลย์ ผู้อำนวยการสถาบันสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ

“มันเป็นเรื่องความเชื่อใจกันและกันว่า เราจริงใจในการสร้างเสริมสุขภาพประชาชน หลายครั้งอาจได้ยินคำพูดว่า สุขภาพดีไม่มีขาย อยากได้ต้องกำเงง แต่สิ่งที่ทำให้เชื่อว่าสุขภาพดีเกิดขึ้นได้จริง เพราะกระบวนการทำงานของ สสส. ก่อสร้างกระบวนการมีสุขภาพดีด้วยรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งในอนาคตจะขยายวิธีคิดไปสู่การสร้างสุขภาพสมรรถนะ “Functional health” ที่ทำให้คนทุกกลุ่มมีความสามารถในการพึงพาตนเองในการดำรงชีวิตได้ แม้ว่าจะมีความแตกต่างทางภาษาพหูภาษาต่างๆ ก็ต้องไม่ถูกกีดกันจากการมีสุขภาพดี”

ปั่นจักรยาน เคล็ดไม่ลับช่วยหลับดี

วิจัยชี้ว่าก็กำลังกายก่อนนอนทำได้

หลายคนอาจมีภาพจำว่า การออกกำลังกายต้องเกิดขึ้นตอนเช้า แค่ถ้าไลฟ์สไตล์ไม่ไหวก็อย่าฝืน ส่วนถ้ากังวลเรื่องการออกกำลังกายตอนค่ำหรือก่อนเข้านอนจะทำให้นอนไม่หลับหรือไม่ ก็มีงานวิจัยมาตอบว่า มีวิธีที่ออกกำลังกายแล้วจะทำให้นอนหลับสบาย

จากผลการวิจัยล่าสุดที่ได้ตีพิมพ์ในวารสารวิชาการด้านเวชศาสตร์การนอนหลับ สเลิฟ เมดิชิน รีวิวส์ (Sleep Medicine Reviews) ที่นักวิจัยค้นคว้าและทดสอบมาให้เสร็จสรรพพบว่า ออกกำลังกายแบบไหน อย่างไรจะทำให้คุณนอนหลับสบาย และตื่นมาอย่างสดชื่นกระปรี้กระเปร่า

คณะกรรมการศึกษาทั้งหมด 15 การศึกษานำมาวิเคราะห์รวมเป็นงานวิจัยใหม่ โดยมุ่งศึกษาถึงผลของการออกกำลังกายแบบคาร์ดิโอ ซึ่งเป็นการออกกำลังกายที่เน้นการเสริมความแข็งแรงของหัวใจและปอดให้สามารถนำออกซิเจนมาใช้ได้มากขึ้น โดยเลือกวิธีออกกำลังกายมาหลายชนิด ก่อนจะหาคำตอบว่าชนิดไหนเหมาะสมในการส่งเสริมการนอนหลับมากที่สุด

ที่สำคัญนักวิจัยต้องการหาคำตอบว่า ต้องทำช่วงเวลาไหน ก่อนเข้านอนถึงจะมีผลดีเดิมที่ ทั้งนี้กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นคนวัยหนุ่มสาวถึงวัยกลางคน ซึ่งมีระยะเวลาการออกกำลังกายแบ่งเป็น 3 ช่วงด้วยกัน ดังนี้ ออกกำลังกายเสร็จนานเกิน 2 ชั่วโมง แล้วจึงนอน ออกกำลังกายเสร็จน้อยกว่า 2 ชั่วโมงแล้วนอน และกลุ่มสุดท้ายคือออกกำลังกายเสร็จได้ประมาณ 2 ชั่วโมงพอดีถึงได้เข้านอน

ขั้นตอนการศึกษานั้น นักวิจัยได้ตรวจสอบและเปรียบเทียบคุณภาพการนอนหลับ และสุขภาพโดยรวมของคนในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 ประเภทนี้ อีกทั้งได้นำปัจจัยด้านพฤติกรรมการออกแรงกายในชีวิตประจำวันมารวมไว้ในภาระหัดด้วย ไม่ว่าจะเป็นพฤติกรรมที่ชอบนั่งๆ นอนๆ หรือพฤติกรรมที่มีแนวโน้มชอบออกกำลังเป็นทุนอยู่แล้ว เพื่อจะได้ดูว่าเมื่อที่ก่อให้เกิดตัวอย่างเหล่านี้ได้ออกกำลังกายแบบคาร์ดิโอลีแอ็ลลี มีผลต่อคุณภาพการนอนหลับ และสุขภาพโดยรวมของพวกราคาแตกต่างกันหรือไม่อ่อน弱

ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบวิธีการออกกำลังกายแบบคาร์ดิโอลีรูปแบบต่างๆ แล้ว นักวิจัยทีมนี้ ซึ่งนำโดยคุณเมโลดี โมแกร์ส นักวิจัยประจำที่หน่วยวิจัยด้านการนอนหลับ ชื่อ เพอร์ฟอร์ม สตีฟ แล็บแห่งมหาวิทยาลัยคอนคอร์เดีย เมืองมองกรีออล รัฐควิเบกประเทศแคนาดา ได้ข้อสรุปว่า การปั่นจักรยาน เป็นการออกกำลังกายก่อนนอนที่มีแนวโน้มจะให้ผลดีต่อสุขภาพการนอนมากที่สุด

“การออกกำลังกายชนิดคาร์ดิโอลี อย่างการปั่นจักรยานนี้ พบว่า มีผลดีในเรื่องการช่วยให้นอนหลับได้ดีที่สุด ทั้งนี้ทั้งนั้นก็ขึ้นอยู่กับการจัดตารางเวลาการออกกำลังกายและการนอนให้เหมาะสมสมด้วยถึงจะได้ผลดีที่สุด” นักวิจัยหญิงกล่าว

สำหรับเหตุผลที่ว่า ทำให้การออกกำลังกายแบบคาร์ดิโอลี อย่างเช่น การปั่นจักรยานถึงมีผลต่อการนอนหลับของคนเรา คงจะทำการวิจัยได้เช่นกันว่า เป็นเพราะการออกกำลังกายประเภทนี้ จะส่งผลต่อการระดับอุณหภูมิของแกนกลางร่างกายให้สูงขึ้นขณะที่กำลังออกกำลังกาย ซึ่งกระบวนการกระตุนอุณหภูมิก็ว่ามีน้ำเสียงที่มีประโยชน์ต่อระบบการควบคุมอุณหภูมิร่างกายให้เหมาะสมสมในช่วงเวลาหลังจากนั้น

โดย ณ เวลาที่เรารอออกกำลังกายแบบคาร์ดิโอลี ความร้อนในร่างกายของเราระบุสูงขึ้นสูงมาก และเมื่อเราผ่อนคลายร่างกายลงหลังการใช้แรงกายอย่างหนักแล้ว ร่างกายก็จะปรับลดอุณหภูมิลงให้เหมาะสมสมแก่การนอนหลับพักผ่อน ซึ่งนักวิจัยเชื่อว่าเป็นหลักการที่ใกล้เคียงกันกับหลักการที่อธิบายว่า ทำไมถึงแนะนำให้อาบน้ำอุ่นก่อนนอนแล้วจะหลับสบาย กล่าวคือ การทำแบบนี้เป็นการส่งสัญญาณให้ร่างกายรีบลดอุณหภูมิแกนกายลงอย่างรวดเร็วหลังจากที่ร้อนขึ้นดังนั้นร่างกายจึงพร้อมจะหลับเร็วขึ้นตามไปด้วยนั่นเอง

อย่างไรก็ดี นักวิจัยมีคำเตือนตัวโต ๆ สำหรับคนที่ไม่สามารถเพื่อเวลาไว้ 2 ชั่วโมงหลังการออกกำลังกายปั่นให้หัวใจสูบฉีดอย่างเต็มที่แบบนี้ได้ว่า ไม่ควรเลือกรูปแบบการออกกำลังกายแบบนี้ก่อนนอน เพราะหากไม่สามารถเพื่อเวลาให้ร่างกายได้ค่อยๆ ผ่อนคลายลง แล้วเกิดหลับไปก่อน ซึ่งกรณีนี้นักวิจัยบอกว่ามักจะเกิดกับคนประเภทที่ชอบนอนตื่น เช่น ผู้ที่จะตามมาคือ แทนที่จะนอนหลับลึกและดี จะกลับเป็นว่า ร่างกายรู้สึกว่าตอนไม่พอ หรือกล่าวในอีกทางหนึ่งว่า ได้คุณภาพการนอนไม่เต็ม ทำให้ร่างกายอ่อนล้าเมื่อตื่นขึ้นมาในวันใหม่ โดยจะสังเกตได้ว่า มักจะมีความอ่อนเพลีย และง่วงนอนในช่วงเวลากลางวัน

สำหรับคำแนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการออกกำลังกายก่อนนอนให้เหมาะสมและได้ผลดีนั้น คุณเมโลดี หัวหน้าทีมวิจัย แนะนำให้เลือกออกกำลังกายแบบคาร์ดิโอลีหันด้านในช่วงหัวค่ำ เป็นเวลาประมาณครึ่งชั่วโมงถึงหนึ่งชั่วโมง และที่สำคัญไปกว่านั้นคือ จำเป็นต้องจัดตารางการออกกำลังกายเช่นนี้ แล้วตามด้วยเวลาการนอน ให้มีความคงเส้นคงวาเพื่อให้ร่างกายและระบบหัวใจหลับตื่นของร่างกายเราเคยชินถึงจะได้ผลดีที่สุดในการสร้างเสริมสุขภาพ

ด้านมูลนิธิการนอนหลับ (Sleep Foundation) องค์กรไม่แสวงกำไรที่มุ่งเน้นส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพการนอน ซึ่งตั้งอยู่ที่เมืองซีแอตเทล รัฐวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า การออกกำลังกายช่วยให้การหลับดี เพราะทำให้เกิดการจำลองการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิแกนกายในลักษณะที่เหมือนกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติก่อนที่ร่างกายเราจะง่วงนอน นอกจากนั้นแล้ว การออกกำลังกายยังพบด้วยว่ามีส่วนช่วยในการปรับนาฬิกาในร่างกายของเรา ซึ่งจะช่วยให้เวลาที่เราออกกำลังกายในแต่ละวัน อีกทั้งการออกกำลังกายยังพบว่าช่วยผ่อนคลายความวิตกกังวลและความซึมเศร้า ซึ่งเป็นปัจจัยลบต่อสุขภาพการนอนของคนเราได้ดีอีกด้วย

...ແນ່ນອນວ່າໄມ່ວ່າຈະອຳກຳລັງເວລາໄດ້ລ້ວນເປັນເຮືອດ...

ວົສເຕຣເລີຍ ພ່ານກມ.ໃຫ້ໝວເຖິງນັ້ນສັ່ງຈ່າຍບຸຮັຮີໄຟຟ້າໄດ້

ประเทศไทย เผิงฝ่านกฎหมายบังคับให้ผู้ใช้บุหรี่ไฟฟ้าทุกคนต้องมีใบสั่งยาจากแพทย์เท่านั้นถึงจะสามารถซื้อมาสูบได้ โดยก่อนหน้าที่จะฝ่านกฎหมายควบคุมบุหรี่ไฟฟ้าใหม่เนี้ย ได้มีการศึกษาติดตามผลการวิจัยต่าง ๆ มากมายจากทั่วโลกเพื่อนำมาเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

โดยพบว่า ในช่วงเวลาสามสัปดาห์ก่อนที่กฎหมายควบคุมบุหรี่ไฟฟ้าจะผ่าน
ออกมานั้นคับใช้ มีรายงานถึงกรณีวัยรุ่นนักสูบบุหรี่ไฟฟ้ารายหนึ่งที่ถูกห้ามสูบ
ในพื้นที่สาธารณะ จึงได้รับสารนิโคตินเข้าไปเกินขนาด
นักสูบบุหรี่ไฟฟ้าจะต้องเสียเงินเพิ่มขึ้น ทำให้คนที่ไม่เคยสูบบุหรี่ไฟฟ้า
ต้องหันมาใช้บุหรี่ไฟฟ้าแทน ทำให้การสูบบุหรี่ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอย่างมาก

ด้านศาสตราจารย์ เอมิลี แบงค์ นักวิชาการด้านระบบวิทยาจากมหาวิทยาลัยแห่งชาติอสเตรเลีย ผู้สอนใจศึกษาเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้าในอสเตรเลีย มองว่ากognามายควบคุมบุหรี่ไฟฟ้าอันใหม่คือความหวังในการรับมือกับพิษภัยต่อสุขภาพที่มากับบุหรี่ไฟฟ้า ยกตัวอย่างเช่น สารนิโคตินที่เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้คนติดผลิตภัณฑ์ยาสูบ และมีผลเสียต่อพัฒนาการ

ของสมอง ในขณะที่มีการวิจัยยืนยันว่า คนที่สูบบุหรี่ฟ้ฟ้าและได้รับสารนิโคตินด้วยวิธีนี้ จะติดนิโคตินสูงกว่าปกติถึง 3 เท่าตัว

 ตะลึกลึก! พบสารเคมีลึกลับร่วม 2,000 ชนิด ในบุหรี่ไฟฟ้า

ผลการวิจัยครั้งสำคัญของคณานักวิจัยจากโรงเรียนการสาธารณสุขบลูมเบิร์ก แห่งมหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮ็อกกินส์ ที่เพิ่งตีพิมพ์ในวารสารด้านการวิจัยทางเคมีในพิษวิทยา (Chemical Research in Toxicology) หลังตรวจสอบสารประกอบทั้งโน้นของเหลวที่ใช้กับเครื่องสูบบุหรี่ไฟฟ้า และในละอองของเหลวที่ปล่อยออกออกจากเครื่องมาเพื่อให้ผู้สูบสูดเข้าไปในทางเดินหายใจ และปอด

โดยคณะผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการตรวจที่เรียกว่า การพิมพ์ลายมือทางเคมี (chemical fingerprinting technique) เพื่อจำแนกแยกแยะสารประกอบในบุหรี่ไฟฟ้าอย่างละเอียด อย่างที่ยังไม่เคยมีการวิจัยไหนทำกันมาก่อนเลย ผลที่ได้พบว่าจำแนกได้สารประกอบที่จำนวน ณ 2,000 รายการ ซึ่งไม่ทราบว่าเป็นสารอะไรกันแน่ ทำให้ต้องข้อสงสัยถึงอันตรายของบุหรี่ไฟฟ้า มากกว่าที่เข้าใจกันก่อนหน้านี้

อีกทั้งยังทำให้เกิดข้อกังข่าวว่า ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์สำหรับบุหรี่ไฟฟ้าจะใจใส่สารเหล่านี้เข้าไปด้วยหรือไม่ และมีเหตุผลแอบแฝงหรือให้ออกฤทธิ์อะไรที่ผู้ผลิตไม่ยอมเปิดเผยหรือไม่ โดยในจำนวนสารเหล่านี้ พบว่า 6 ชนิด ที่มีความเป็นไปได้ว่าจะเป็นสารอันตรายต่อสุขภาพ 3 ตัวแรกเป็นสารเคมีที่ใช้ในอุตสาหกรรมที่ไม่เคยมีการตรวจพบในผลิตภัณฑ์บุหรี่ไฟฟ้าใดๆ มาก่อน อีกสารหนึ่งเป็นยาฆ่าแมลง

ส่วนอีก 2 สารเป็นสารแต่งรสที่มีความเชื่อมโยงกับการเกิดพิษต่อระบบทางเดินหายใจ ยิ่งไปกว่านั้นแล้ว นักวิจัยพบว่า มีสารที่คล้ายไซโตรคาร์บอน ซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพและจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเผาไหม้ หากแต่ผู้ผลิตบุหรี่ไฟฟ้ามักอ้างเสมอว่า บุหรี่ไฟฟ้าใช้ความร้อนต่ำกว่าจุดเผาไหม้และมีความปลอดภัยกว่าการสูบบุหรี่ที่มีการเผาไหม้

วังกฤษ เล็งอุดหนายบินโคลนห้ามคื่น เข้มกว่าขับรถ 📖

นับเป็นเรื่องที่สหราชอาณาจักรจริงจังอย่างมาก ถึงขั้นมีการปรึกษารือกันเรื่องจะเสนอให้มี การปรับแก้กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยในการบินกันใหม่แล้ว และหนึ่งในข้อเสนอนั้น แฝงอนวัตคือ การกำหนดปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือด หรือในลมหายใจของเจ้าหน้าที่บังคับโดรน ซึ่งในอังกฤษนั้นจำเป็นต้องมีใบอนุญาตถึงให้บริการบินได้ ไม่ว่าจะเป็นการบินเพื่อถ่ายภาพ งานแต่ง เพื่อการสำรวจอาคาร หรือเพื่อการส่งสินค้าทางอากาศ

โดยมีการเสนอว่า การจำกัดปริมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายคนบังคับโดรนนั้นต้องเข้มข้น กว่าคนขับรถยนต์ถึงกว่า 2 เท่าตัวเลย เพราะแม้จะเป็นอาชญากรรมขนาดเล็กหากแต่รวมถึง ความเสี่ยงในการก่อให้เกิดความเสียหายที่ใหญ่หลวงได้ เช่น กันหากไม่ได้ใช้ความระมัดระวัง ที่เพียงพอ การบินพลเรือนอังกฤษเปิดเผยว่า ก่อนหน้านี้มีข้อร้องเรียนจากสายการบินในอังกฤษ จำนวนหลายสิบเรื่อง

เช่น เหตุการณ์ที่โดรนเกือบชนเครื่องบินโดยสาร แม้ว่าจะไม่มีการระบุว่ามีสาเหตุมาจาก การที่คนบังคับโดรนมาขับปฏิบัติ หน้าที่ แต่ก็ยังจำเป็นต้องป้องกันไว้ก่อนอยู่ดี กันนี้ อังกฤษกำลังจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายการบินให้ทันสมัย เพราะคาดว่าภายใน ปี 2573 นี้ จะมีโดรนขึ้นบินในอังกฤษมากถึง 76,000 เครื่อง เมื่อประเมินจากความนิยมทางธุรกิจ อีกทั้งยังจะมีบริการแอร์แท็กซี่ หรือแท็กซี่บินได้ ซึ่งเป็นนวัตกรรมการบินใหม่เข้ามาเพิ่มด้วย

ผู้โดยสารโปรดทราบ! กรุณางดคื่นน้ำเมากุชนิคบนเที่ยวบิน 📖

ปัญหาผู้โดยสารเครื่องบินไม่ปฏิบัติตามข้อห้ามว่าด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ กีฬาการบินไม่เลิร์ฟให้บนเครื่องนั้น ยังคงเป็นเรื่องใหญ่สำหรับสายการบิน ในประเทศไทยและอเมริกา ถึงขนาดถูกสั่งห้ามสายการบินจำเป็นต้องเพิ่มประกาศ เรื่องห้ามดื่มน้ำเครื่องน้ำเข้าไปกับการประกาศเรื่องความปลอดภัยพื้นฐานระหว่างบิน เหมือนการรั้ดเข้มขัดระหว่างเครื่องขึ้นลง

บางสายการบินประกาศก่อนเครื่องขึ้นโดยพนักงานต้อนรับ และประกาศ ระหว่างทำการบินโดยยกปันอีกครั้ง และก่อนเครื่องจะลดระดับลงก็ต้องประกาศ รวมไปกับประกาศความปลอดภัยมาตรฐานอีก หนึ่งเป็นเพราะว่ามีผู้โดยสารจำนวน ไม่น้อยยังคงนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ขึ้นไปดื่มระหว่างเที่ยวบินตามใจชอบ แม้ว่าจะ ไม่มีการเลิร์ฟก็ตาม

โดยเพียงไม่กี่เดือนที่ผ่านมา นี้ มีข้อมูลจากองค์กรบริหารการบินแห่งชาติสหราชู ระบุว่า ผู้โดยสารกว่า 20 คน ถูกจับดำเนินคดีและปรับเงินด้วยสาเหตุจงใจไม่ปฏิบัติตามข้อห้ามไม่ให้ดื่มน้ำเมานบนเครื่องบิน ปัจจุบันสายการบิน ในสหราชู ส่วนใหญ่ก็ยังคงมาตรการงดเลิร์ฟน้ำเมานเครื่องอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการบังคับให้สวมหน้ากากระหว่าง เดินทาง สืบเนื่องมาจากมาตรการควบคุมการระบาดของโควิด โดยพบเพียง 1-2 สายการบินเท่านั้นที่กลับมา เลิร์ฟเครื่องดื่มในบริมาณจำกัด

“รักใครให้เข้าวอกกำลังกาย”

เป็นหนุนหัวใจดี แรงในวงการบันเทิงไทย สำหรับ ไมค์ กัตกรเดช ส่วนความดี พระเอกมากความสามารถจากช่อง 7HD โดยหากใครได้ติดตามก็จะพบว่า ไมค์ เป็นอีกคนที่ชอบออกกำลังกายเป็นชีวิตจิตใจ

ไมค์ เล่าไว้ว่า เป็นคนที่ชอบเล่นกีฬามาก ถึงขั้นถ้าไม่ได้เล่นจะหงุดหงิด โดยเริ่มออกกำลังกายมาตั้งแต่อนุบาล และตอนเด็ก ๆ เป็นนักกีฬาโรงเรียนมาโดยตลอด ทั้งวิ่งฟุตบอล เมื่อเข้ารุ่นปีนักนักสเกตบอร์ดจนถึงระดับมหาวิทยาลัย ขณะที่ไปศึกษาที่ประเทศจีนก็มีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันนักสเกตบอร์ดระดับประเทศอีกด้วย

แม้ว่าจะทำงานวงการบันเทิง และคิวแน่นขนาดไหน ไมค์ ก็มีเคล็ดลับดูแลสุขภาพ

โดยบินด้วยว่า จะพักผ่อนให้เพียงพอ ตื่นเช้าเยี่ยง ๆ จิบน้ำตลอดทั้งวัน กีฬาคัญจะหาเวลาออกกำลังกายอย่างน้อยสักครึ่งชั่วโมง 3 ครั้ง เช่น วิ่ง บอดี้เวก และปั่นจักรยานกีบ้าน ซึ่งเป็นการสร้างกล้ามเนื้อ ทำให้รู้ปร่างตัว และดูแลอัตราการเต้นหัวใจ ทำให้สุขภาพและหลอดเลือดแข็งแรง

นอกจากตัวเอง ไมค์ ยังเป็นคนซักซานและสนับสนุนให้สามีกีฬาคนในครอบครัวออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมออีกด้วย ทำให้คนในบ้านกีฬาหันมาออกกำลังกาย เพื่อทำให้สุขภาพดี ร่างกายแข็งแรง ไม่มีโรคภัย เพาะอาหารกำลังกาย และทานอาหารที่ดีมีประโยชน์

“การดูแลสุขภาพสำคัญกับทุกคนไม่ใช่เฉพาะคิลปินนักแสดงเท่านั้น แต่การที่เราเป็นคิลปินมันยิ่งสำคัญ เพราะเราต้องดูแลรูปร่างเพรีบมันเกี่ยวข้องกับงานเราอย่างผูกพันตั้งแต่เข้าวงการ คนก็จำได้ว่าผู้ชายค่อนข้างดูแลตัวเอง เพราะฉะนั้นสำคัญรับผิดชอบคือมาตรฐานแล้วที่ผมทำได้ และเป็นผลดีกับร่างกายอยู่แล้วกับการที่เราออกกำลังกาย มันจะสดชื่นมากเลย” ไมค์ กล่าว

สำหรับเคล็ดลับการรับประทานอาหาร ไมค์ เปิดเผยว่า รับประทานให้ครบ 3 มื้อ แต่เลือกรับประทาน เช่น มื้อเช้าก็จะปรุงกลางๆ ไม่เยือกไม่น้ำตก แต่จะเลือกินของที่มีประโยชน์ เน้นอาвлังงานไปใช้ มื้อกลางวันเยอะเข้าได้ แต่มื้อเย็นจะน้อยลงและรับประทานเร็วขึ้น ไม่รับประทานเด็ก และหลีกเลี่ยงอาหารหวาน มัน เค็ม

ส่วนความเครียด กีมีวิธีจัดการด้วยการยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้น และหาทางแก้ไข หากหงอกไม่คิดวันชา้า เพราะไม่มีประโยชน์ นี่แต่ทำให้ทุกข์ แต่ต้องทำสิ่งที่ควรทำเลย ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด -19 เขายังเล่าไว้ว่า ต้องปรับตัวโดยการดูแลตัวเองมากขึ้น ไม่มีใครอยากรติดเชื้อ และก็ไม่อยากให้คนที่รักและครอบครัวติดเชื้อ ต้องพบร่องรอยน้อยลง สวยงามน่ากาก ล้างมือ ดูแลตัวเอง และส่งความห่วงใยและเป็นกำลังใจให้กับผ่านสื่อสังคมออนไลน์

“ฝ่ายทุกคนว่า ตอนนี้เรายังต้องอยู่กับสถานการณ์การแพร่ระบาดอยู่ ต้องดูแลตัวเองให้ดี ไปไหนมาไหนก็ยังต้องสวมหน้ากากตลอดเวลา สิ่งที่อันตรายที่สุด คือ การถอดหน้ากากรับประทานอาหารด้วยกัน ถ้าเป็นไปได้ ก็ควรงดสัมสั�ค์กับคนอื่นก่อน ดูแลตัวเองด้วย รับผิดชอบต่อครอบครัวด้วย ล้างมือ หมั่นดูแลรักษาความสะอาด กลับบ้านมาก็อาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าทันที” ไมค์ กล่าวกิ้งก่าย

เคล็ดลับสุขภาพที่ไมค์นำมาฝากในครั้งนี้ เป็นสิ่งที่ ssl. สนับสนุนให้คนไทยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพดีใหม่ โดยออกกำลังกาย รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอ และลดปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพ สวยงามน่ากาก ล้างมือบ่อยๆ และเว้นระยะห่างทางสังคม

สุขลับสมวง ประจำฉบับนี้

อยากรู้ว่า มากบกวนความหลังในวาระ
ครบรอบ 20 ปี สสส. แคมเปญไหนโคนิจ นำไปสู่การสร้าง
ความเปลี่ยนแปลงทางสุขภาวะอย่างไร ลองเล่าให้เราได้ฟัง

ຮ່ວມສັກ...

ส่งคำตอบพร้อมรับของรางวัล
ได้ที่ช่องทางใหม่ Line Bot สสส. สร้างสุข

ก่อนวันที่ 15 ธันวาคม 2564

ผู้โชคดีที่ร่วมสนุก 10 ท่าน รับสเปรย์แอลกอฮอล์แบบพกพาให้ไปด้วยสูบนามยักษ์กันเลย

ภาคีสร้างสุข

นวัตกรรม ความสุขที่ยั่งยืน

นวัตกรรมความสุข...คืออะไร ?

"พบกันในงาน 20 ปี ภาคีสร้างสุข"
8 - 10 พฤษภาคมนี้